A°. 1862. N°. 234.

WOENSDAG 1 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT, Woensdag 1 Oktober.

Mogen Berlijn of Warschau, de N. Amerikaansche of Oostersche kwestiën voor een oogenblik de belangstelling op overwegende wijze soms wekken, telkens komt de Italiaansche aangelegenheid hare regten opeischen, om in de eerste plaats de opmerkzaamheid te blijven boeijen. Wat den staat van zaken te Turijn zelf aangaat, de tegenwoordigheid van prins *Napoleon* schijnt dien een ander aanzien te hebben gegeven. De militaire partij is teruggezet, de liberale leden van het kabinet zullen aanblijven, en men verwacht dat de amnestie van *Garibaldi* en de zijnen weldra zal geteekend zijn, als dit niet reeds is geschied. *Ratazzi* moet over de tusschenkomst van den prins zelfs vrij tevreden zijn, omdat hij geene geschikte personen vond, om zijn kabinet aan te vullen. De wankelmoedigheid in deze door den eersten minister betoond, heeft echter zijne stelling niet verbeterd. *Ratazzi* blijft behouden, maar zijn populariteit, zoo weinig als hij die bezit, is gebroken. Als *Garibaldi's* amnestie is uitgevaardigd, zal de sympathie voor den ex-diktator in Engeland niet verminderen, wanneer hij gehoor mogt verleenen aan de uitnoodiging, om naar Groot-Brittanje te komen. De eerste meeting voor *Garibaldi*, te Londen gehouden, is slecht afgeloopen, maar er worden nieuwe demonstratiën op touw gezet, ten einde het medegevoel der Britten voor den Patriot warm te houden, evenzeer als hunne ingenomenheid voor de spoedige ontruiming van Rome door de Franschen.

Wat dit laatste aangaat, ook op dit punt is het vertrouwen op de toekomst bij de vrienden van Italië eenigzins herboren. De *Constit.* geeft daartoe vooral aanleiding. Dat blad heeft zich bij de eerste verschijning der officiële stukken in den *Moniteur* geheel op den achtergrond gehouden. Thans levert het echter eene uitvoerige beschouwing, waarvan de grondslag is, dat de openbaarmaking dier stukken, wanneer men ze in verband met elkâar beschouwt, geen twijfel overlaat omtrent de gevoelens des keizers. Deze heeft nooit het regt van Italie op Rome als hoofdstad willen erkennen, dat is waar; maar de keizer geeft aan de Romeinen volkomen het regt, over zich zelven te beschikken, en dat vrijelijk te doen. Dat beginsel, 't welk het keizerlijk stelsel geheel heeft gevestigd, sluit in zich de ontruiming van Rome door de vreemde bezetting, en wat dan de Romeinen zullen doen is zoo ontwijfelbaar, dat de Italianen daarop gerust zouden kunnen wachten, omdat hunne hoofdstad hun dan stellig niet zal ontgaan.

De jonge koningin van Portugal is naar haar nieuwe vaderland vertrokken; later meent men, dat zij met haar gemaal Frankrijk zal bezoeken. Koning *Luis*, zal echter denkelijk niet zoo dadelijk zijn rijk verlaten; de opstand te Braga, dien men aan Spaansche opruijingen toeschrijft, doet te veel zien, dat tusschen Madrid en Lissabon de betrekkingen van dien aard zijn, dat ze de aandacht des jongen konings ten volle moeten boeijen.

Uit Berlijn meldt de telegraaf, dat de ministers *v. Bismarck* en *v. Roon* bij de budget-kommissie groote welwillendheid hebben betoond in woorden, maar dat ze op den aandrang der leden niet hebben kunnen op zich nemen, een gewijzigde staatsbegrooting voor oorlog voor 1863 nog in dit jaar aan te bieden. Het is vrij duidelijk dat de volksvertegenwoordiging hier feitelijk met onwil heeft te doen. Op de wijze, waarop de regering te Berlijn het regt der Tweede Kamer tot het regelen en gebruiken der staatsinkomsten erkent, beteekent dat regt al zeer weinig. Te Weenen zelfs lacht men over zulke grondwettige begrippen!

Uit N. Amerika hebben zich de meer gunstige berigten omtrent de krijgsoperatiën van het Noorden bevestigd. Intusschen heeft de inval der Zuidelijken aan het Noorden groote nadeelen berokkend, waartegen het thans behaalde voordeel nog niet opweegt. Het plan der Zuidelijken, om te Washington zelf een nieuw Uniebewind te gaan vestigen in Zuidelijken geest, en daardoor den burgeroorlog te doen eindigen; was even groote illusie, als de vroegere, dat het Noorden te Richmond voor een paar maanden aan 't Zuiden den vrede zou zijn gaan voorschrijven.

De sinds gisteren ontvangen **Telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Nieuw-York, 20 *September*. De Zuidelijken hebben bij de ontruiming van Harpersferry alle aanwezige ammunitie, die zij moesten achterlaten, vernield.

Napels, Zondag. De brief des keizers in den *Moniteur* heeft hier groote sensatie gemaakt.

In een brief, uit Varignano aan de *Independente* gezonden, wordt gemeld, dat het geld, dat *Garibaldi* uit Engeland ontvangen heeft, niet van het ministerie afkomstig is, maar uit door werklieden bijeengebragte giften bestaat.

Turijn, Dingsdag. Volgens de bladen van Genua is de jonge koningin van Portugal daar met groote geestdrift ontvangen

H. M. is, vergezeld van prins *Humbert*, aan boord van de Bartolomeo Diaz dadelijk naar Lissabon vertrokken.

Prins *Napoleon* en prinses *Clotilde* zijn met de Prince Jerôme naar Marseille teruggekeerd.

Men meldt uit Varignano, dat de middelen van dr. *Partridge* op *Garibaldi* zijn aangewend en dat de ettering van de wonde vermindert.

Londen, Dingsdag. Uit Nieuw-York wordt van den 20. Sept. gemeld: *Burnside* bezette Harpersferry, ging over de Potomac en bood zijne hulp aan *Mac Clellan*, in het treffen van den 17. De Zuidelijken gingen weder over de Potomac, met behoud hunner bagage en gekwetsten. De Noordelijken schatten het verlies der Zuidelijken op 18.000 à 20.000 man. Het verlies der Unie-troepen was 6 à 10.000; 13 generaals werden gekwetst, 1 is gesneuveld. Het Unie-garnizoen van Mumfordsville Nowbrant heeft zich den 17. overgegeven. De Zuidelijken rigtten zich op Winchester. De Unie-kanonneerbooten hebben eene plaats aan de Mississippi verwoest. De Zuidelijken zijn bijeengetrokken te Goldsborough, voornemens New-Burn in Noord-Carolina aan te vallen.

Van den 22. wordt uit Nieuw-York berigt: De Zuidelijken zijn afgetrokken in de rigting van Winchester. De Unie-troepen passeerden de Potomac, te Shepherdstown en Williamspoint. De Zuidelijken ontruimden Harpersferry, na al de ammunitie en de pontons der Unie-troepen te hebben vernield.

Marseille, Dingsdag. De markies *de Lavalette* is heden avond hier aangekomen en terstond naar Parijs vertrokken. Volgens korrespondentiën uit Rome komt hij daar niet weder terug.

Het officieel orgaan van de pauselijke regering heeft de depêche, die de stukken uit den *Moniteur* bevatte, niet opgenomen.

De zaligverklaring van de moeder van koning *Frans II* is aan de kardinalen voorgesteld.

Gedurende het konsistorie heeft de receptie van den kardinaal van Chambéry plaats gehad.

Parijs, heden, Woensdag.

De Eylau, de Impérial en de Finisterre zijn den 23. Aug. te Vera-Cruz aangekomen met 2200 man, wier gezondheidstoestand uitnemend was. Den 26. heeft de eerste kolonne een konvooi van 54 wagens naar Orizaba begeleid. Den 1. Sept. zijn de overigen met een ander konvooi derwaarts gegaan. Uit Orizaba zijn er geen belangrijke tijdingen; de depêches van *Lorencez* en de brieven uit het leger zijn niet aangekomen.

Ragusa, Dingsdag.

Bukalowich trekt door de Herzegowina en verzamelt de pandoeren om zich heen, verklarende, dat hij zich heeft onderworpen om eene amnestie te verkrijgen voor de opstandelingen, en dat hij de hem toegedachte voordeelen zal bezigen ten behoeve der familiën van de gesneuvelden en zich zelven met brood vergenoegen.

Berlijn, heden, Dingsdag.

In de budgetkommissie, wier vergadering gister avond *v. Bismarck* en *v. Roon* bijwoonden, is besloten te adviseren, 1. de regering uit te noodigen, de begrooting voor 1863 ten spoedigste aan het Huis der afgev. ter beoordeeling voor te leggen, zoodat de vaststelling nog voor 1863 kan plaats vinden; 2. uit te spreken, dat het met de grondwet strijdig is, wanneer de regering eene uitgaaf doet, die door het Huis der afgev. is verworpen. Tegen het 1. punt waren vier stemmen; tegen het 2. éene stem; *v. Bismarck* bestreed, dat vaststelling der begrooting vóór den aanvang van het dienstjaar een grondwettig vereischte is. De strijd, zei hij, gold de grenzen tusschen de magt der kroon en van het parlement. Onderscheidene malen liet hij uitkomen, dat de regering opregtelijk overleg wenscht, *v. Roon* zeide hetzelfde, maar verklaarde, dat de indiening van een wetsontwerp en eene nieuwe begrooting voor het einde des jaars onuitvoerbaar is.

— Z. M. heeft herbenoemd tot burgem. der gem. Brielle *W. C. van den Brandeler*, en der gem. Wormerveer mr. *M. Donker*; eervol ontslag verleend aan *L. Libert*, als plaatsverv. kantonr. te Rhenen; en in zijne plaats benoemd mr. *M. J. van Hengelaar*, lid van den gem.-raad aldaar; benoemd tot komm. bij het depart. van financ. den heer mr. *W. A. P, Verkerk Pistorius*, adv. bij den H. R. der Nederl.: tot ontv. te Moordrecht c. a., den heer *D. C. W. Veldhorst*, ontv. te Haastrecht c. a.; te Zevenhuizen c. a., den heer *H. de Graaf*, ontv. te Bleiswijk c. a.; eervol ontslag verleend aan *L, R.* baron *Taets van Amerongen*, als komm. der post. 3. kl.; en is in zijne plaats benoemd den heer *W. P. van Wageningen*, surnum. bij dat vak; aan den heer *A, C. Mayer*, als konsul der Nederl. te Reval, onder dankz. voor zijne bew. diensten; en in zijne plaats benoemd den heer *W. Mayer*.

Voorts zijn benoemd tot telegraf. 2. kl., de telegraf. 3. kl. *C. Vis* en *F. F. A. Busé*,

— Het *N. Dagblad* berigt, dat de Zweedsche zaakgelastigde bar. *v. Wetterstedt* weldra den Haag zal verlaten, en brengt dit vertrek in verband met het voorstel der regering, om de missie in Zweden en Noorwegen te doen vervallen en die te vereenigen met Denemarken. Het *Dagbl.* heeft tegen dit plan bezwaar. »Eene Nederl. prinses, zegt het, draagt de kroon van Zweden en Noorwegen. Reeds de verpligte courtoisie jegens het Huis van Oranje zou medebrengen, dat men uit den hofcirkel dier vorstin hare landgenooten niet verwijderde, om ze te verplaatsen naar het hof eener andere Noordsche mogendheid, aan welke ons vorstelijk huis slechts door vriendschappelijke betrekkingen, niet door banden van bloedverwantschap verbonden is.

Het rijk van koning *Oscar* legt nu reeds een groot politiek gewigt in de schaal van het Europeesch evenwigt, en het is van algemeene bekendheid dat Zweden, zoowel door zijne ligging en zijne hulpbronnen als door zijne, in de laatste jaren gesloten allianties tot die mogendheden behoort, wier welwillendheid en vriendschap bij elke Europesche verwikkeling op prijs worden gesteld.

Zonder in eenig opzigt Denemarkens aanzien te willen verkleinen, meenen wij echter gerust de vraag te mogen stellen: kan Denemarken ten deze met Zweden en Noorwegen op éene lijn worden gesteld?

Bovendien..... Denemarken wordt eigenlijk in Nederland niet vertegenwoordigd. Denemarken's gezant woont te Brussel, en geeft een paar malen 's jaars, blijkbaar om den wille van den vorm, acte de présence bij het hof in den Haag. Daarentegen was Zweden's gezant sedert jaren in onze hofstad gevestigd; voorzeker als een bewijs van sympathie en belangstelling in het land, welks koninklijk huis aan Zweden eene regerende koningin heeft geschonken. In alle opzigten echter zijn onze staatkundige betrekkingen tot Zweden en Noorwegen van overwegender belang dan met Denemarken; en zien wij op onze handels- en scheepsvaartsbeweging, dan wordt ook uit dit oogpunt des ministers voorstel veroordeeld. Volgens de laatst bekend gemaakte statistiek werden naar Denemarken uitgeklaard 191, en werden uit dat land ingeklaard 370 schepen. Daarentegen werden voor Zweden en Noorwegen uitgeklaard 1144 en van beide landen ingeklaard 1160 schepen. Uit Denemarken werd ingevoerd eene waarde van *f* 3.796.046; naar dat land uitgevoerd eene waarde van *f* 1.779.033. Daarentegen werden naar Zweden en Noorwegen uitgevoerd een waarde van *f* 2.512.978 en van die landen ingevoerd *f* 6.338.736.

Het *N. Dagbl.* ziet ook weder in het voorstel tot opheffing der missie te Stokholm blijk van de onbekwaamheid des ministers van buitenl. zaken.

— Men schrijft van 's Hage aan de *Indép. Belge*: »Het vraagstuk omtrent den afkoop van den Scheldetol, dat reeds sedert 18 maanden hangende is, heeft geene schrede voorwaarts gedaan; waarschijnlijk zal eene beslissing daarover vallen in de konferentie, welke, naar het schijnt, weldra zal bijeenkomen. De overeenkomst betrekkelijk de wateraftappingen op de Maas bevindt zich in gelijksoortigen toestand. De onderhandelingen met Frankrijk over de sluiting van een nieuw handelsverdrag, welke reeds goed vooruitgingen, schijnen afgebroken te zijn, althans voor het oogenblik; en ik geloof ook dat wij de hoop moeten opgeven op de losmaking van Limburg van den Duitschen Bond."

— Door den kommissaris des konings in Overijssel en den Hannoverschen geheimraad *v. Lütcken* is het overgangspunt der grenzen, voor den spoorweg Almelo-Salzbergen, bepaald op 200 el benoorden den grooten rijksweg.

— In de vereenigde vergadering van hoofdingelanden van het hoogheemraadschap van Rijnland is een nader voorstel omtrent de doorgraving van Holland op zijn smalst ter tafel gebragt. Dijkgraaf en hoogheemraden verklaren, dat, volgens hun oordeel, de belangen van Rijnland zeer zouden worden benadeeld wanneer tot de doorgraving konsessie werd verleend volgens het thans gewijzigd plan. Zij wenschen alzoo hunne bezwaren ter kennis te brengen van den minister, en wanneer dit niet mogt baten, deze aan het oordeel der wetgevende magt te onderwerpen.

— Zondag jl. is van den Helder naar Hellevoetsluis vertrokken, de nieuw gebouwde schroefstoomboot 4. kl. Coehoorn, om aldaar uitgerust en opgetuigd te worden. Tevens is aan den Helder door het Noordhollandsch kanaal van Amsterdam aangekomen, het nieuw gebouwde schroefstoomschip 4. kl. Soestdijk; naar men verneemt zal het spoedig de Coehoorn volgen, om ook te Hellevoetsluis opgetuigd en uitgerust te worden.

— De off. van gez. 2 kl. *C. J. v. Stockum* is van het wachtschip te Vlissingen, overgeplaatst op Zr. Ms. transportschip de Heldin, te N.-Diep.

*— Uit 's Hage meldt men ons:

»Ingevolge de bevelen van Z. Exc. den min. van oorlog zijn met den 1. Okt. de officieren van de verschillende korpsen kavallerie en artillerie, die bij een ander wapen waren gedetacheerd, weder bij hunne vroegere regementen overgeplaatst. Dientengevolge is de 1. luit. jhr. *J. C. Baud* van de art., thans alhier gedetacheerd bij het 3. reg. dragonders, weder overgeplaatst bij de veld-artill. te Leiden.

»De off. van gez. der 1. kl. *van Kessel*, thans dienende bij het reg. grenadiers, is met 1 Okt. overgeplaatst bij het garnizoen te Leiden."

— De werving voor troepen ten behoeve van West-Indië is thans geopend. Velen der zich te Rotterdam bevindende militairen, bestemd voor O.-Indië, re-engageren zich, en genieten daarvoor de volgende premiën; onder-officieren *f* 60, korporaals *f* 30 en soldaten *f* 20.

— De thans bij de onberedene korpsen des legers gedragen wordende lakensche pantalons zijn, op last van het dep. van oorlog, gewijzigd en zullen vervangen worden door een pantalon van meerdere ruimte en sierlijker model.

— De paus heeft den hoogw. hr. *Th. Brouwer*, kanunnik van het metropolitaan kapittel en deken en pastoor te Arnhem, benoemd tot zijnen *geheim kamerheer surnumerair*.

*— Gister is aan deze hoogeschool bevorderd tot *doctor* in de regten, de heer *P. M. Beelaerts*, van Dordt, met theses.

— Gister promoveerde aan de Leidsche hoogeschool in de verloskunde de heer *J. J. van Harreveld*, med. dr., geb. te Zaandam, na verdediging van stellingen.

— Bij gelegenheid van zijn 25jarig jubilé als hoogleeraar in de wijsbeg. en letteren te Leiden, ontving prof. *Rutgers* van zijne oudleerlingen een marmeren pendule.

*— In de raadszitting van gisteren is ter tafel gebragt een uitnoodiging tot bijwoning der plegtigheid van het leggen van den eersten steen aan de spoorwegbrug nabij Zwolle, welk schrijven vergezeld ging van drie persoonlijke bewijzen van toegang. De aanwezige leden betoonden geene geneigdheid om van de uitnoodiging gebruik te maken, vooral niet toen, na de opmerking van een hunner, dat het meer in den vorm ware, dat B. en W. in deze gelijk in alles den raad vertegenwoordigden, was opgemerkt, dat de vorm moeijelijk meer in acht kon genomen worden, daar hij bij de uitnoodiging zelve uit het oog verloren was. Er is dus besloten, te kennen te geven, dat de leden verhinderd zijn van de uitnoodiging gebruik te maken.

— De gemeenteraad van Zwolle heeft drie leden afgevaardigd, om de feestelijke plegtigheid van het leggen van den eersten steen der spoorwegbrug over den IJssel, op den 7. dezer bij te wonen.

— Op de adressen tot het weder invoeren van twee kermissen te Groningen, is door den raad afwijzend beschikt.

— In eene brochure van den kapt.-ingenieur *v. Hooff*, wordt, in strijd met de bewering van de heeren *Conrad* en *Delprat*, omtrent de verzakking te Nijmegen beweerd, dat de reden er van wel in den invloed van de rivier moet gezocht worden, en de eenige afdoende middelen om de verzakking te doen ophouden bestaan, òf in het verleggen van het rivierbed langs de noordzijde van het dorp Lent, òf wel in het verbreeden der rivier voor Nijmegen met ongeveer 100 el. Bij de nog steeds voortdurende verzakking verdienen de beschouwingen van [illegible] *Hooff*, naar onze meening, wel overweging.

— Voor de regtbank te Winschoten is de zaak aanhangig van mr. *Roessingh*, notaris te N. Pekela, tegen *ten Oever*, knecht bij den pastoor te O. Pekela, wegens het doen plaatsen eener lasterlijke advertentie. In het geding is gebleken, dat de pastoor *Wreesman* zelf de adv. had ingezonden, maar zijn knecht zich slechts verantwoordelijk stelde.

— De regtbank te Zwolle heeft gister de zaak behandeld van den Beverwijkschen schipper *Tromp* en van den kapitein van de Zwaluw, *Meeter*, wegens het doorvaren van de afsluitketen van het Zwolsche Diep; tegen den eersten is een maand gevangenis en *f* 8 boete, tegen den tweeden 1 maand gevangenis en twee boeten van *f* 25 geëischt, en tegen beiden betaling der kosten.

*— Men verzoekt ons te melden, dat onze stadgenoot, die op de Haagsche tentoonstelling 7 prijzen behaalde, de bloemist *J. W. de Groot* in de Nachtegaalsteeg is.

Jhr. Mr. *v. d. Brugghen*, te Loenen, is op de tentoonstelling van de Société Royale Linnéenne met de groote zilveren medaille bekroond.

— Op één persoon na, die zich vermoedelijk schuldig maakte aan mishandeling van militairen, met name van den plaatselijken adjudant, zijn alle personen, bij gelegenheid der ongeregeldheden op de Botermarkt te Leiden, gearresteerd, weder in vrijheid gesteld.

— Te Zutphen was een sjouwerman, die in dronkenschap zijne vrouw sloeg, in een wachthuisje opgesloten; toen men hem een uur later kwam halen, vond men een lijk; de man had zich opgehangen.

— De gep. gen.-maj. *Oortwijn*, die te Groningen aan eene beroerte op straat overleed, was 80 jaar oud, en was sinds 1841 gepensionneerd. Hij schreef nog veel over militaire zaken o. a. in den *Spectator*.

— Door het onweder van Zondag avond is op verschillende plaatsen in N.-Holland brand ontstaan. Te Spierdijk is eene woning afgebrand.

— Bij Arnhem is een seinwachter door den spoortrein overreden.

— Aan de Dedemsvaart heeft een jager in 2 dagen 10 korhoenders geschoten, die hij tegen *f* 2.50 per stuk verkocht; de patrijzen doen er 30 ct., de hazen 70 ct.

— Voor eenigen tijd wedde te St. Cyrian een rijke landbouwer, de heer *S.*, dat hij op een bepaalden afstand een voorwerp, dat op het hoofd van zijn 5jarig zoontje werd geplaatst, met de pistool er af zou schieten. Het was reeds avond; men plaatste een brandende lantaarn op het hoofd van den knaap. De weddenschap werd gewonnen. De overheid vernam het feit, deed onderzoek en daar de kogel de pet had geraakt, werd S. gevangen genomen onder beschuldiging van poging tot manslag; de andere personen, die aan de weddenschap deelnamen, zijn beschuldigd van medepligtigheid.

WATERHOOGTE.

Arnhem. 30 Sept. 1.29 El AP. 8.24. Gev. 3 d.
Rijnhoogte te Keulen 30 Sept. 6 v. 10 d.

Vervolg der Oost-Ind. berigten van 12 Aug.

— Volgens de *Java-Bode* zal te Batavia eene nieuwe partikuliere stoomboot-onderneming tot stand komen, waarvan het agentschap bij de firma *Landberg, Bezoet de Bie* en Co. zal berusten. Het benoodigde kapitaal groot *f* 1,000,000, is reeds bijna geheel volgeteekend.

Uit Makasser meldt men, dat den 5. Julij met groote plegtigheid door den goeverneur van Celebes aan de leenvorstin van Tonette *I. Ole* een gouden keten, met gouden penning werd uitgereikt, als belooning voor de betoonde medewerking bij de opname van haar gebied in 1861. Zij was nog omhangen met twee gouden ketenen met penningen, door hare voorvaderen van de O. Ind. komp. verkregen.

— Omtrent de zaken in Japan wordt het volgende gemeld: Ofschoon de zaken hier nog niet goed gaan, niettegenstaande het berigt, dat er te Miaco, het verblijf van den geestelijken keizer, moeijelijkheden zijn ontstaan, en niettegenstaande de overige konsuls, na 't geen in den laatsten tijd te Jeddo plaats greep, die stad hebben verlaten, zijn de N.-Amerik. en de Nederl. konsul, de heer *de Wit*, op hun post gebleven, en achten deze zelfs geen wacht meer voor zich noodig.

Wat de verhouding der Jap. regering tot de vreemdelingen betreft, de Taikoen wil het goede, maar kan niet gelijk hij wil. 't Is waar, dat er sinds 3 jaar traktaten van vriendschap en handel door het hof van Jeddo met de mogendheden zijn gesloten, maar, zoo wordt in eene brochure over de Jap. zaken gezegd, in hoever beantwoordt de tegenwoordige toestand aan 't geen werd voorgespiegeld?

Er is geen openbare oorlog, maar er is evenmin vrede en vriendschap. De vreemde gezanten te Jeddo moeten, ten einde hun regt van verblijf aldaar te handhaven, maatregelen nemen, slecht te rijmen met de waardigheid der natiën, die zij vertegenwoordigen. Als staatsgevangenen bewaakt door eene sterke wacht van gewapende manschappen, kunnen zij niet uitgaan voordat er schikkingen getroffen zijn, als bevonden zij zich in een vijandelijk land; geen Japanner mag hen naderen zonder eene bijzondere vergunning.

De vreemdelingen te Yokohama staan niet onder zulk streng opzigt als hunne vertegenwoordigers te Jeddo, maar ook zij worden behandeld op eene wijze die veel te wenschen overlaat.

Ons handelsverkeer met de Japanners is, wat onze staatkundige en maatschappelijke betrekkingen met deze natie zijn: moeijelijk en ongeregeld. De winsten, door enkele firma's gerealiseerd, bewijzen niets; want inderdaad is er geen enkel vreemdeling in Yokohama, die zich niet te beklagen heeft over ongeroepene inmenging van Japannesche beambten bij transaktiën met de bevolking.

Wat is van dit alles de schuld? De Taikoen kan zijne beloften niet nakomen, omdat hij geen regt had, ze af te leggen. De Taikoen is geen autokraat. Integendeel zijn er zelfs tusschen hem en den Mikado verschillende dienaren van hoogen rang, wier invloed niet mag worden voorbijgezien. Voor 250 jaren maakte de voorvader van den tegenwoordigen Taikoen, *I-je-jas*, zich meester van 't gezag, maar hij werd daardoor geen meester van Japan. Eerst bleef de erfelijke keizer, de Mikado, die te Miaco hof hield, in 't bezit van 't oppergezag, al werden hem zijne domeingoederen, en daarmede zijne inkomsten, dat is de bron zijner magt, ontroofd. Daarbij waren de 18 groote Rijksvorsten buitendien sterk genoeg, om zich gewapenderhand tegen den verooraar te verzetten. Er werd dus eene overeenkomst getroffen, die, de wetten van Gongen Sama genoemd, den grondslag uitmaken der Jap. staatsregeling. De Taikoen werd daardoor heer van Jeddo en andere gewigtige steden, hoofd van 't uitvoerend bewind en magtigste onderdaan van den Mi[illegible] maar ook de Daimios bleven soeverein in hun [illegible] gebied. Er is dus 1. de Mikado, zonder eenig voerend bewind, maar in het bezit van een nominaal oppergezag, dat in sommige omstandigheden, b. v. waar krachtens de overeenkomst zijne toestemming noodig was, van zeer reële beteekenis en van hoog gewigt worden kan; 2. de Taikoen of uitvoerend keizer, residerende te Jeddo, en die uit zijne rijke domeingoederen voorziet in de behoeften van het onderhoud van het hof van den Mikado; 3. de groote Rijksraad, bestaande uit de afstammelingen van bovengemelde 18 Daimios, die den Mikado binnen Jeddo vertegenwoordigen en dan ook gehouden zijn om daar te resideren, waar zij tegelijk een tegenwigt daarstellen tegen de magt van den Taikoen; in alle belangrijke zaken die Japan als geheel betreffen, moeten zij door den Taikoen worden gehoord, maar zelfs wanneer dit is geschied, is geen besluit geldig vóór de Mikado zijne toestemming heeft verleend.

Deze geheele inrigting heeft nu echter slechts betrekking op Japan als Rijk. In hun eigen grondgebied zijn niet slechts de beide keizers, maar ook de rijksgrooten volkomen heer en meester, en onze oude reizigers, die de *Daimios* koningen noemden, hadden dus geen ongelijk.

De regering van den Taikoen is dus niet de regering van Japan, en inderdaad zou alleen de Mikado het regt hebben de traktaten te sluiten, die nu den Taikoen zijn afgedwongen.

De Taikoen is tegenwoordig slechts de schaduw van die andere schaduw, den Mikado; het eigenlijk gezag is eerder in handen van den rijksraad, bestaande uit de 5 magtigste rijksvorsten; deze Goro-sjo of rijksraad moet echter handelen met goedvinden van den grooteren raad van 18 Daimios, die op hunne beurt weder te rade moeten gaan met 600 groote en kleine rijksvorsten.

De hoofdzaak is echter op dit oogenblik, dat de Mikado nog niet op formele wijze zijne goedkeuring heeft verleend aan de traktaten, die dus in 't oog der Japanners geen wettig gezag hebben. Daarom kan de Taikoen de vreemdelingen niet vrijwaren voor aanvallen van ontevredenen, die de regering in moeijelijkheden trachten te wikkelen ten einde de vreemdelingen te verdrijven; daarom kan hij de moordenaars niet straffen, daarom tracht men den handel te beperken, en wil men Jeddo en Ohosacca voor den handel niet openen, en worden alle gemakken te Nagasaki beloofd, die te Yokohama en elders worden geweigerd.

Er zal nu wel niet anders overblijven, dan dat de vreemdelingen het land verlaten, of, dat zij van de opperste regeringsmagt de erkenning van de traktaten trachten te verwerpen. Bedaard af te wachten, tot dat de Taikoen uit den handel en 't verkeer met den vreemdeling de middelen en wetenschap heeft verkregen, die hem in staat zullen stellen zijne verpligtingen na te leven, is, waar zooveel menschenlevens op het spel staan, onverantwoordelijk.

Door den goev.-gen. van Nederl. Indië zijn nog de volgende beschikkingen genomen:

Civiel depart. Verleend een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den administ. bij het gymnasium *Willem III*, *F. R. Alberts*.

Benoemd tot inspekt. der kultures in de 3. afd. op Java, de ads-resid. van Demak en Grobogan (resid. Samarang) Mr. *O. van den Berg*; tot lid in den raad van just. te Soerabaya Mr. *H. N. Grobbée*; tot idem te Samarang, Mr. *W. E. van der Hout*; tot kontr. 3. kl. bij het binnenl. bestuur in de res. Menado, Jhr. *L. F. Goldman*; tot griffier bij den landraad te Batavia, *A. Pape*.

Utrechtsche Schouwburg.

Alvorens den draad onzer beknopte verslagen betreffende den loop der dramatische voorstellingen van het uitmuntend Tooneelgezelschap, vroeger uit de hoofdstad en nu uit Rotterdam, door den hoogst-verdienstelijken heer *de Vries* herwaarts overgebragt, voor het op handen speelsaizoen te hervatten, is het ons aangenaam *eene buitengewone opvoering* dier talentvolle vereeniging van voortreffelijke tooneelkrachten tegen den 2. Oktober (aanstaanden Donderdag avond) te kunnen aankondigen, bij welke gelegenheid wederom zal optreden de door ons schouwburglievend publiek zoo bijzonder gevierde artist, de heer *Veltman*, thans op nieuw verbonden aan het keurig gezelschap van den heer *de Vries*, waarvan hij reeds vroeger een der meest gewaardeerde glanspunten uitmaakte, zoodat zijne wederverschijning op ons Tooneel, in het vermaarde Drama: **Engeland in 1651**, zeker met grooten bijval zal worden vereerd. — Ook de overige Leden van dezen, thans (men mag zeggen) *volmaakten* kunstenaarskring zullen hier met warme toejuiching ontvangen worden, ten voorteeken van de, ook gedurende den aanstaanden winter hun te *Utrecht* weêr wachtende lauweren voor hun veelzijdig talent. — *De twee Camiso's*, een geestig Blijspel, geheel nieuw en nog nergens hier te lande opgevoerd, zal den genotrijken avond besluiten, die ons wacht in den loop dezer week. Ω

PETERSBURG, 21 September.

Uit Novogorod wordt van den 19. dezer, omtrent de feestviering ter gelegenheid van het 1000jarig bestaan van het Russ. rijk, het volgende gemeld:

Op den weg naar de stad zijn overal eerbogen opgerigt, waar de boeren de keizerlijke familie bij haren togt naar de stad met luide hoera's begroetten. De stad zelve is overal versierd met guirlandes, vlaggen en eerbogen. Heden morgen werd het feest geopend door het overbrengen van de relikie van St. *Vladimir* naar de hoofdkerk, in eene prachtige kas van massief zilver met graveerwerk, door de kooplieden tot dat doel aangeboden. Deze plegtigheid werd door den grootvorst *Nikolaas Nikolaiéwitsch*, en eene groote menigte belangstellenden bijgewoond, en duurde van 10—12 ure. Des namiddags ten 4 ure begaf eene ontelbare massa volks zich naar eene, bijzonder voor deze gelegenheid vervaardigde aanlegplaats aan den Volkhov, om de aankomst van het keizerlijke yacht af te wachten; ten 6½ kwam dit aan; het gelui der klokken werd overstemd door het gejuich der vergaderden, wie de geestdrift op het aangezigt te lezen stond. HH. Majesteiten begaven zich dadelijk naar de hoofdkerk, en van daar naar het paleis van den Metropolitaan, op hunnen weg overal omringd door eene jubelende schare, zoowel uit militairen als burgers bestaande. De eerewacht bestaat uit een detachement dragonders van de kurassiers der Keizerin.

TURIJN, 27 September.

Heden is er een gerucht in omloop, volgens hetwelk prins *Napoleon* aan koning *Victor Emmanuel* heeft verzekerd, dat de koning van Italië voor het einde des jaars te Rome zal zijn.

Men verhaalt, dat *Garibaldi*, des avonds voor zijne gevangenneming, tot een zijner adjudanten gezegd heeft, dat hij den koning als gunst zou verzoeken, gefusilleerd te worden, daar zijn leven een belemmering was voor Italië en, van de zijde der Fransche regering, een beletsel tegen het tot stand komen der eenheid, door de ontruiming van Rome.

De paus heeft aan den redakteur der te Rome verschijnende Fransche streng klerikale *Corresp. de Rome* vergunning verleend, gedurende twee jaren zijn blad gratis te laten drukken in de pauselijke drukkerij. Bovendien bekwam hij een geschenk van 2000 kroonen, — alles uit erkentelijkheid voor den ijver, waarmede hij de zaak van het wereldlijk gezag verdedigt.

WEENEN, 28 September.

Volgens het ontwerp van de militaire kommissie in Oostenrijk, zal het leger in Italië met een derde verminderd worden.

Kallab is veroordeeld tot 10jarige zware kerkerstraf, en de kosten van het proces, benevens vergoeding van 654 fl. aan de post-administratie en 223 fl. aan partikulieren, die zich hebben aangemeld. Hij is in beroep gekomen. Het vonnis zou welligt zwaarder geweest zijn, maar *Kallab* was logist en werd daarom door het ministerie van justicie beschermd. Het is bekend, dat postbeambten, die als logisten brieven voor de policie hadden verduisterd, onder verdenking van diefstal door de administratie weggejaagd, doch door subsidiën uit het geheim fonds schadeloos gesteld.

Het protokol van Servië is nu definitief vastgesteld. De Turken blijven in het bezit der vestingen Belgrado, Sewendria, Losnitza en Schabatz en beheerschen daardoor den loop der rivieren en de gewigtigste strategische punten. De Turken, in het land wonende, zijn aan de Servische jurisdiktie onderworpen.

De Grieksche minister van binnenlandsche zaken heeft eene cirkulaire gerigt tot de prefekten en deze daarbij uitgenoodigd, den meest mogelijken ijver aan den dag te leggen voor de inschrijving en de spoedige organisatie der nationale garde. De hierop betrekkelijke wet is in alle steden met geestdrift ontvangen; zelfs nog vóór hare uitvaardiging was men reeds begonnen met de wapenoefening.

BERLIJN, 29 September.

Het Huis der Heeren moet steeds van plan blijven, het budget voor 1862 aan de Kamer terug te zenden. De Tweede Kamer zal echter, naar alle waarschijnlijkheid, het voorstel daartoe als strijdig met de grondwet kenmerken, en bij motie van orde den president magtigen, het budget naar het Huis der Heeren terug te zenden, welks eventueel besluit als niet genomen zal worden beschouwd. Sommigen meenen, dat het Huis der Heeren, in het vooruitzigt van zoodanig resultaat, zal voorstellen, eene konferentie te laten houden door leden van beide Kamers. Dit zou dan een officieuse maatregel zijn, daar de grondwet zoodanige wijze van handelen niet kent.

De budgetskommissie houdt zich druk bezig met het zoeken naar een vorm, om, naar aanleiding van het voorstel van den heer *Frese*, dat de mededeeling der regering in hare handen gesteld zou worden, het regt, bij art. 99 der grondwet aan de Kamer gegeven, om telken jare de uitgaven vooruit vast te stellen, te waarborgen.

Men denkt nu weder aan den heer *v. Bodelschwingh* voor de portefeuille van financien. Dit ware zeker geen slechte aanwinst, wat betreft zaakkennis, maar het is niet te denken, dat hij in een ministerie zal treden, aan hetwelk niemand een lang leven toeschrijft, om deel te nemen aan het doordrijven eener politiek, die iedereen, behalve de feodalen, niet vol te houden acht.

De feodale *Corresp.* geeft zijn genoegen te kennen, dat de »koopman" *v. d. Heijdt* uit het ministerie is. Het ministerie, zegt het blad, is nu ook dáárin homogeen, dat het geheel van »burgerlijke" elementen gezuiverd is.

De *Elberf. Ztg.* meldt, dat *v. d. Heydt* zijne meening over den toestand in een promemoria had uiteengezet. Als den besten weg, dien men kon inslaan, beval hij aan den tweejarigen diensttijd en onderscheidene verminderingen op de begrooting van oorlog. Minder doelmatig, maar toch nog grondwettig, achtte hij de ontbinding van het Huis der Afgev.; daartoe wilde hij als minister nog medewerken. Men kon ook geen acht slaan op de besluiten der vertegenwoordiging en zonder budget voortregeren. Dat echter was niet alleen een bedenkelijke weg, maar druischte ook tegen de grondwet aan. Hij had tot dusverre de uitgaven te goeder trouw gedaan, die goede trouw echter kon nu niet meer voortduren. Mogt men den derden weg werkelijk inslaan, dan moest hij zijn ontslag verzoeken. Den volgenden dag ontving hij zijn promemoria terug met het randschrift: »niet aangenomen," en toen hij tegenover *v. Bismarck* aan zijne verklaring vasthield, kreeg hij dadelijk zijn ontslag.

De Hannoversche regering, welke zich nog niet definitief verklaard had in de kwestie van het Fransch-Pruissische handelstraktaat, is thans daartoe overgegaan. Zij heeft thans hare adhaesie geweigerd.

Een der grootste problemas schijnt thans door den heer *Chabert de l'Herault* alhier, te zijn opgelost. Hij heeft namelijk eene zeer eenvoudig ingerigte machine uitgevonden, welke door lucht in beweging wordt gebragt. De *Berl. Allg. Ztg.* meldt dienaangaande, dat men verleden Zaturdag namiddag een deftig gekleed heer in een elegant rijtuigje zonder paard, met de grootste snelheid van de Potsdammer naar de Brandenburger poort zag rijden. Door de groote snelheid, waarmede het rijtuigje zich bewoog, kon men de wijze, waarop het in beweging werd gebragt, niet bemerken.

De wetgevende vergadering in het zwitsersche Bazelland heeft den advokatenstand afgeschaft, en bepaald dat ieder burger zijne zaak òf zelf kan bepleiten, òf door ieder ander, wien hij verkiest, kan laten bepleiten voor de regtbanken.

Den 22. dezer maand zijn te Warschau twee fakulteiten van de nieuwe hoogeschool plegtig geopend. Niettegenstaande dit en andere blijken van de goede bedoelingen des stadhouders, volhardde het publiek daar in zijn lijdelijk verzet tegen het russische goevernement.

LONDEN, 29 September.

De alderman *Rose* is gister verkozen tot lordmayor der hoofdstad voor het volgende jaar.

De meeting, heden middag in Hydepark voor *Garibaldi* uitgeschreven, is een ware vechtpartij geworden. Om de groote menigte te kunnen toespreken, had men voor de redenaars een heuvel gekozen, waarom zich belangstellenden verzamelden. Zoodra was de naam van *Garibaldi* niet genoemd of er volgde een luid gejuich en geroep van *leve Garibaldi*, dat echter gevolgd werd door tegenkreten van *leve de Paus*. Een groot aantal Ieren was door de klerikale partij afgezonden, om de meeting te verstoren. Het spreken werd door de Ieren belet, die weldra ook den heuvel opdrongen, om dien in te nemen. Dit gelukte hun met veel moeite, en terwijl er, onder verschrikkelijke verwarring, vrij wat klappen vielen. De belhamels der Ieren werden door de policie gevat; maar dit ontstemde de oproermakers nog meer; zij begonnen met steenen te werpen, waarop de menigte onder aanvoering van een soldaat der garde tegen de Ieren aanstormde met drie hoerah's voor *Garibaldi*. De Ieren werden duchtig toegetakeld en inmiddels werden er besluiten genomen voor *Garibaldi* en voor de ontruiming van Rome, zoodat het aangekondigd programma met veel moeite werd afgehandeld. De vechtpartijen duurden echter voort tot dat een stortbui de duizenden kwam overvallen, die eerst onder de boomen een schuilplaats zochten maar weldra doornat naar huis togen. Een 9tal oproermakers is toch in arrest gebleven.

Te Tralee, in 't Iersche graafschap Kerry, heeft de bekende *Gavazzi* over Italië eene redevoering gehouden. Ook daar had de klerikale partij het volk opgeruid, dat het hotel, waarin de liberale pater sprak, bestormde, de glazen inwierp; terwijl slechts met moeite grootere baldadigheden werden voorkomen.

De officiëele handelsstaten over Augustus bewijzen, dat de katoen-krisis slechts korten tijd den gezamenlijken handel ernstig heeft aangetast, daar de stremming in een tak van verkeer door verhoogde inspanning in andere takken is opgewogen.

Uit Indië wordt gemeld dat de telegraaflijn naar Engeland langs den Eufraat goed vordert. Er zijn reeds 80 mijlen draad boven Kurrachee gelegd, en binnen kort zal men op het grondgebied van Mekran zij.

PARIJS, 29 September.

Het aantal senaatsleden zal van 150 op 200 gebragt worden.

Ons eskader in China heeft bevel ontvangen, zich naar Japan te vertrekken, waar onderscheidene hoofden van Europesche gezantschappen zich wegens tegen hen gerigte aanvallen onder bescherming der ter reede liggende schepen hebben moeten begeven.

De keizer heeft aan prinses *Pia* een diamanten diadeem als huwelijksgeschenk gezonden.

Uit Turijn meldt men, dat het amnestie-besluit geteekend gereed ligt.

De liberale partij in Mexiko heeft zich in twee deelen gescheiden, eene zuiver nationale partij, en eene nationaal-bonapartistische. Aan het hoofd der laatste staat generaal *Dobiado*, die, door zijn broeder, aan een bonapartistischen prins den Mexikaanschen troon heeft laten aanbieden.

Men verzekert dat, als de voordeelen, door de partijen in Amerika behaald, tegen elkander blijven opwegen, waardoor de oorlog steeds zou kunnen voortduren, de gezanten te Washington, vooral die van Frankrijk en Engeland, tusschen beiden zullen komen, om aan dat eindeloos bloedvergieten een eind te maken.

Onder de redakteurs der *France* bevindt zich ook de heer *Cohen*, lid van het Israëlietisch konsistorie alhier. Hij is een ijverig tegenstander van Italië's eenheid, daar zij een Fransch belang en de voorwaarden der godsdienstige onafhankelijkheid van het R. Katholicisme zou krenken. De *France* wijdt hem een artikel, om te bewijzen, dat zij eene goede zaak verdedigt, daar zelfs een Israëliet die voorstaat.

De heer *de Laguérronnière* is van plan, eene geschiedenis van het pausdom, in twee deelen, in het licht te geven.

Heden is het vonnis uitgesproken in zake de 22 zetters, beschuldigd van koalitie tot staking van arbeid. Twee werden vrijgesproken, 9 tot 10 dagen, 2 tot 14 dagen, en de 9 leden van het typograpisch komitee tot 1 maand gevangenisstraf en allen tot 16 fr. boete en solidair in de kosten veroordeeld.

Maarschalk *de Castellane* heeft bij testament bepaald, dat de grenadier en de dragonder van het legerkorps te Lyon, die het eerst na hem sterven, naast hem in zijn grafkelder moeten worden bijgezet; dit zal waarschijnlijk aanleiding tot eene procedure geven.

Saïd-Pacha, onderkoning van Egypte, is nog te Konstantinopel, waar zijn gezondheidstoestand, naar men zegt, verergerd moet zijn. Hij wendt pogingen aan om van den sultan een firman te krijgen, waarbij hem het protektoraat over Syrië en Arabië opgedragen wordt, tegen welk voornemen de oud-Turksche partij zich echter met alle kracht verzet.

Men verzekert, dat, naar aanleiding van de ongeregeldheden te Braga, een zeer krasse nota door het Portugeesch kabinet naar Madrid is gezonden.

De vrouw van *Cabrera* is tot het R. Katholicismus overgegaan en wendt, zegt men, pogingen aan, om haar echtgenoot koningin *Isabelle* te doen erkennen en hem in Spanje te doen terugkeeren.

Uit de bureaux der militaire administratie te Madrid zijn 20000 duros en eenige voorwerpen van groote waarde gestolen.

De markiezin X.... bekend om hare loyauteit in het kanton van V.... had, volgens den *Moniteur de la Côte-d'Or*, dezer dagen het volgend gesprek met haar intendant. Deze, een inkomen hebbende van 1200 fr., beklaagde zich bij haar, dat hij, van wege de duurte der levensmiddelen, daar niet genoeg aan had. »Hoe maakte het dan uw voorganger?" vroeg hem de markiezin. »Hij was slechts 10 jaar in mijne dienst en hij ging weg met eene jaarlijksche rente van 10,000 fr." — »Ja, mevrouw, maar die man bestal u." — »Welnu, mijnheer," hernam de markiezin, »besteel mij ook, maar laat mij met rust.'

ADVERTENTIEN.

*** Getrouwd:
D. A. ELLERMAN
en
M. M. KOK.
Driebergen, 27 September, 1862.

*** Getrouwd:
J. DE GROOT
en
I. J. G. G. SCHREDERHOF.
Utrecht, 30 September 1862

*** Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, de Hoog WelGeboren Vrouwe HOEUFFT, geb. VAN DE SPIEGEL.
Haarlem, 28 September, 1862.

*** Voor de vele bewijzen van belangstelling, ondervonden bij het overlijden van haren Echtgenoot, betuigt de ondergeteekende haren welmeenenden dank, aan familie en vrienden.
Utrecht, 1. Oct. 1862. J. M. PENNING. Wed. K. VISSCHER.

Utrechtsche Schouwburg.

BUITENGEWONE VOORSTELLING
Op DONDERDAG 2 Oktober 1862,
EERSTE OPTREDEN van den Heer
L. VELTMAN in het Tooneelspel

ENGELAND

in het jaar 1651,
OF DEUGD EN MISDAAD,
Geschiedkundig Tooneelspel in vijf bedrijven naar het Hoogduitsch door C. J. ROOBOL.
In geruimen tijd niet vertoond.
Gevolgd door:

DE TWEE CAMUSOT'S

OF: HET ZONDERLINGE MISVERSTAND.
Blijspel met Zang in 1 bedrijf, naar het Fransch van EMILE SOUVESTRE, door A. J. LE GRAS.
Nooit vertoond.
Aanvang ten 7 ure.
PRIJZEN DER PLAATSEN: Boven-Loge *f* 2.—. Beneden-Loge *f* 1,50. Parquet *f* 1,25. Parterre *f* 1—, 1e Amphitheater *f* 1,10. 2e Amphitheater *f* 0,65. Galerij *f* 0,40.
HH. Militairen in uniform op alle rangen half geld.
De Abonnementslijsten ter deelneming in een **Abonnement van Vijf Holl. Voorstellingen** waarvan No. 1 op *Donderdag 16 Okt.* is bepaald, liggen bij den Heer DOESBURG, Steenweg.
ABONNEMENTS-PRIJZEN:
Boven Loge *f* **6.**— Beneden Loge *f* **5.**— Parquet *f* **4.** 1e Amphitheater en Parterre *f* **3.**—.

ADVERTENTIE.

*** De AANBESTEDING der Voeding, enz., voor de Gevangenen en Meisjes te Montfoort, zal niet plaats hebben, zoo als in de vorige Advertentie is vermeld, Dingsdag den 15. October, maar **Dingsdag den 14. October 1862.**

OPENBARE AANBESTEDING.

*** Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen op Zaturdag den 4. October 1862, des namiddags ten een ure, ten stadhuize in het openbaar aanbesteden:
De leverantie van brandstoffen, gedurende den winter van 1862/63, benoodigd voor de stedelijke administratie te Utrecht.
De voorwaarden en monsters liggen ter inzage bij den Concierge van het stadhuis, dagelijks, de invallende zondagen uitgezonderd, van des morgens 10 tot des namiddags 2 ure.
De gegadigden worden verwittigd, dat de voorwaarden van aanbesteding anders zijn ingerigt dan die voor de aanbesteding der leverantie over 1861/62.
Utrecht, 11 September 1862.
De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RöMER.

VERKOOP op dag onder borgstelling.

*** H. MANTEN, Deurwaarder, zal op Maandag den 6. October 1862, des morgens ten 9 ure, ten huize van *Jan van der Hoven*, aan de Gagel onder *Westbroek*, verkoopen:
Ongeveer 10,000 ponden goed **Koehooi,** 30,000 stuks drooge **Turven, Kalf-** en **Vaarskoeijen, Kalfvaars,** zware Eiken **Bergroeden,** en andere soorten van **Timmerhout,** zware **Planken en Iepen Boomen.**

*** Op den 8 October 1862, des middags ten 12 ure, zal te IJsselstein in den *Moriaan*, worden verkocht:
4 Bund. 12 roed. 40 ell. uitmuntend WEILAND, gelegen aldaar op het IJsselveld in het Rot.
Breeder bij billetten en nader onderrigt te bekomen ten kantore van den Notaris H. D. G. A. IMMINK te IJsselstein.

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

Verkooping van Wollen Manufacturen en Winter-Kleedingstukken.

*** Op Dingsdag 7 October 1862 en volgenden dag, des voormiddags ten 10 ure, bestaande in stukken en coupons, **Castor, Duffel, Exquimo, Moskowa, Trico, Satin- en Cuir de Laine**, Fransche en Engelsche **Winterstoffen** en **Dames-Mantelstoffen;** alsmede eene solide partij gemaakte **Heeren Winterkleedingstukken.** — Te zien Maandag 6 October van 10 - 4 ure.

*** Op Woensdag den 8. October 1862, des voormiddags ten elf uur, zal men in het Logement bij *H. van Reenen* te Vreeswijk, bij inschrijving, verhuren:
De **HOFSTEDE**, genaamd »*DE NIEUWE WIERS*", bestaande uit eene groote BOERENWONING, met ruime achterdeel, twee vijfroedige Hooibergen, Schuur, Bakhuis, benevens **51 Bunders, 50 Roeden Bouw-, Wei en Hooilanden,** gelegen in den Wierschen Polder, onder de Gemeente Vreeswijk, voor den tijd van 10 jaren, ingaande de Bouwlanden dadelijk, de overige Landerijen den 1. Januarij 1863, en de betimmeringen den 1. Mei 1863, met het regt aan den huurder om de huur na verloop van 4 jaren te doen eindigen.
De voorwaarden van verhuring liggen ter lezing ten kantore van den Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik, alsmede ten Huize van den Tuinbaas op »de Wiers", door wien nadere aanwijzing zal worden gedaan.

*** Men is voornemens op Zaturdag den 11. October 1862, des namiddags te vijf ure, te Utrecht achter St. Pieter, in het Lokaal van Verkoopingen, in het openbaar te veilen en doen inzetten, en op Zaturdag den 25. October daaraanvolgende, ter zelfder uur en plaats, te verkoopen:
Een WATERMOLEN met ijzeren as en scheprad, hebbende ongeveer 20 paardenkracht, benevens een kapitaal, hecht, sterk STEENEN GEBOUW, ingerigt tot Cementmalerij, Pellerij, Oliesiagerij, Grutterij, Fineerzagerij en het malen van Specerijen, meerendeels in volle werking, en op welk Gebouw zich tevens bevindt een IJZEREN WINDMOLEN: — voorts Kantoorkamer, Bergplaatsen, Zolders en verdere Localen, alles met de Molenwerken, Machineriën en vaste Gereedschappen, daartoe behoorende. — mitsgaders ERF en GROND, gelegen te Utrecht, buiten de Waardbarrière, aan het zoogenaamde Zwarte Water. — Te aanvaarden 1 Januarij 1863. — Welk etablissement door zeer gunstige ligging, grootte en vooral door zijne waterkracht, bij uitnemendheid geschikt is, niet alleen tot uitoefening van de voormelde, daarin gevestigde zaak, maar van elke andere Fabriek of industriële inrigting, waartoe terrein, beweegkracht, water en gemakkelijke afvoer worden vereischt.
Breeder bij billetten en nader onderrigt, ten kantore van den den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht, *brieven franco.*

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

Verkooping van Kagchels, enz.

*** Men zal op Donderdag 16 October 1862, des voormiddags ten 10 ure, in genoemd Lokaal, publiek verkoopen: Eene groote Sortering meerendeels moderne **Vuurhaarden, Kagchels, Cuisinières, Haardgarnituren, Kolenbakken** en meerder **IJzerwerk** — Te zien Woensdag 15 October van 10—4 ure.
De hierbij te voegen goederen worden dagelijks in het Verkoop-Lokaal aangenomen.

TE HUUR GEVRAAGD
*** tegen primo November a. s., bij fatsoenlijke burgerlieden alhier, voor eene bejaarde dame, TWEE KAMERS, liefst beneden, voorzien van Stookplaats, Kleed en Gordijnen. Huurprijs niet boven de *f* 150.—. Opgave franco, letter A. Z., bij den Heer J. MADO, Oudegracht, over de St. Jansbrug, Utrecht.

*** **TE HUUR** een nette GEMEUBELEERDE KAMER in 't midden der Stad, op een der vrolijkste standen, ook met volle Kost tegen billijken prijs. Te bevragen bureau der Courant onder Letter M. N.

UIT DE HAND TE KOOP
voor *f* 250.

*** Een paar **Hardsteenen Loopers** met **IJzeren Legger** en verder toebehooren, van een **Pletmolen;** te bevragen bij TEN BOSCH, Steenhouwer, Tolsteeg-Barrière, Utrecht.

OPRUIMING

*** van **MANUFACTUREN** om plaats te maken voor het **nieuw ontvangen Wintergoed.** Alles zal deze week tot **zeer lage Prijzen** worden verkocht.
Oude Gracht over de Nieuwe R. K. Kerk. A. L. GERRETSEN Jr.

Inrigting voor onderwijs aan den arbeidenden Stand.

*** Het bestuur berigt aan allen, die, hetzij voor de eerste maal, hetzij bij voortzetting, de lessen over de NATUUR-, WERKTUIG- en SCHEIKUNDE, of het onderrigt in het MACHINETEEKENEN wenschen bij te wonen, dat zij zich daartoe hebben te vervoegen in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, op aanstaanden Maandag den 6. October 1862 tusschen 12 en 1½ ure.
Bij voorkeur zullen diegenen worden toegelaten, die reeds vroeger van deze lessen hebben gebruik gemaakt en zij, die genoegzaam voor het ontvangen van dat onderwijs zijn voorbereid.
Namens het Bestuur,
J. H. SCHOBER.

*** De ondergeteekende Wed. H. A. HAUER berigt door deze haren geëerden begunstigers, dat zij hare **affaire in Meubelen** heeft **overgedragen** aan haren zoon, hartelijk dank toebrengende aan hen, die haar gedurende een reeks van jaren zoo ruimschoots het vertrouwen schonken.
Wed. H. A. HAUER.
geb. VERNÉE.

*** Mij refererende aan bovenstaande advertentie, beveel ik mij minzaam in de gunst mijner Stadgenooten aan, belovende alles te zullen aanwenden, om het vertrouwen, door mijne moeder zoo ruimschoots ondervonden, waardig te blijven.
M. HAUER.

MINERALE EN MEDICINALE wateren.

*** Verkrijgbaar bij de Erven **H. TRIP.**

249ste STAATS-LOTERIJ.

*** Bij den gekwalificeerden kollekteur P. H. HAANEBRINK te Utrecht, zijn voor genoemde loterij heele en gedeelten van loten verkrijgbaar.
De Trekking der **Eerste Klasse** begint 6 October 1862.

*** **Men verlangt** binnen Utrecht eene JUFVROUW of BONNE, die van 8 tot 4 uur de vrouw des huizes behulpzaam kan zijn in de verzorging en opvoeding van drie nog zeer jonge kinderen. Adres met franco brieven letter *G.* bureau dezer Courant.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenburg)

Sept.	Uren	Wind-rigt.	kr.	Barom. bij 0°.	Therm.	Afwijk. d. Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Opmerkingen
			N. d						
30	2	zzw.	2.0	761.84	67.6	+ 7.6	0.71	0.1	Bewolkt.
o.	10	z.	2.5	60.79	60.8	+ 9.0	0.84	0.	Bewolkt.
1	8	zw.	1.5	62.40	54.5	+ 1.6	0.93	7.7	Bewolkt.

30 Sept. 's morg. Barometerafwijkingen in afdalende orde: Hav. + 2.1, Par. + 0.5, Hartl. — 0.3, Utr. — 0.4, Portsm. — 0.8, Plym. — 2.3, Br. — 3.0 en Falm. — 14.5. Grootste verschil Havre 16.6 mm. boven Falm.

Prijzen der Effekten.

AMSTERDAM 30 September 1862.

Nederland.					
Werkel. Schuld	2½ pCt.	64	64⅛	64½
" "	3 "	76½	99⅜	99½
" "	4 "	99¼		
Oostindische Leening .	4 "	99¼		
Aand. Handelm. . . .	4½ "	139		
" Holl. Spoorweg		95¾		
Aand. Rijn-Spoorw. . .	4½ "	107		
België.				
Certifik. bij *Rothschild*	2½ "	54 15/16		
Spanje.				
Obligatiën	2 "	44 13/16		48 11/16
" Binnenl. . .	3 "	48 15/16	49	21 15/16
Amortisable Schuld		21 15/16	22	
Portugal.				
Obligatiën	3 "	45½	45⅝	
Obligatien 1856/60 . .	3 "	45 1/16		
" uitgestelde		43		
Rusland.				
Oblig. *Hope & Comp.*	5 "	101¾	101⅞	
Oblig. 1828/29	5 "	100⅞	101	
Cert. 1840	4 "	74 9/16	75	74 11/16
" Orig. 2e, 3e, 4e L.	4 "	74 15/16		90¼
Oblig. 5de Serie. . . .	5 "	82¼	90⅛	
" 6de Serie 1855	5 "	90 11/16	90	
" te Londen . . .	4½ "	89 15/16	58 9/16	
" te Londen 1859	3 "	58½	90 3/16	53 1/16
" bij *H. & Co.* 1860	4½ "	90⅛	53⅜	
Certifik. van Assig. . .	6 "	53¼		
Polen.				
Aand. 1335 fl. 500	*f*	164½		
Obligatiën	4 "	79		
Pruissen.				
Obligatiën.	4½ "	99⅝		
Obligatiën	5 "	104⅜		53
Oostenrijk			53 1/16	27½
Oblig. Metalliek	5 "	52 15/16	27½	75
" Metalliek	2½ "	27 7/16	75⅛	61 11/16
" Rente Amst. . .	5 "	74⅞	61⅞	
" Nat. 1854	5 "	61 13/16	742	
Bankaktiën		741		
Aandeelen 1854		218		
" 1860		433½		
Brazilië.				
Geldl. 1860	4½ "	91⅛		

Russ. Sprw. volg. 194¾; Oost. Aand. 1839, — Fr. Oost. Sp. 128; Braz. 1852/58 91⅛.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHE COURANT VAN

WOENSDAG 1 *Oktober* 1862, *No.* 234.

BEKENDMAKING.

Burgemeester der stad Utrecht.

...gt ter kennis der Ingezetenen, dat het door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht ...r verklaarde kohier voor de belasting op het per... wijk I, dienst 1862/63, aan den heer Ontvanger ...ecte Belastingen, 1. Afdeeling, Kantoor houdende ...de *Ganzenmarkt*, is ter hand gesteld, aan wie ...t verpligt is zijnen aanslag, op den bij de wet ...aalden voet, te voldoen.

...en *op de gewone plaatsen aangeplakt te Utrecht* ...Sept. 1862. De Burgemeester voornoemd,

W. R. BOER, *Weth.*

KENNISGEVING.

...gemeester en Wethouders der stad Utrecht,

...anmerking nemende dat met 1 October 1862 in ...g treedt de bij Raadsbesluit van 11 Julij 1862 ...stelde *verordening op het houden en slagten van vee, ...ens op het invoeren, vervoeren, keuren en verkoopen ...ee en vleesch.*

...let op art. 13 van deze verordening,

...n te weten dat het kantoor van keuring is geplaatst ...stedelijk gebouw aan de *Catharijne brug.*

...recht, Burgemeester en Wethouders voorn.
...0. Sept. 1862. VAN DIELEN, *Weth.*
...ordonnantie van dezelven H. G. RÖMER.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Zitting van Dingsdag 23 September.

Voorz. Mr. *W. M. J. v. Dielen.*

...enwoordig zijn 22 leden; afwezig de HH. ...*Bosteslaer*, *Bosch*, *Trip*, *de Muralt*, *de ... Jongeneel.*

...gekomen:

...t prov. blad houdende kennisgeving der verdaging ...e koninklijke beslissing op de voorstellen van ...kebesturen betreffende de heffing der begrafe...en, — voor kennisgeving;

...ven van Ged. Staten houdende goedkeuring: ...der 5. en 6. supl. kohieren over 1861 en der ...aanvullingskohieren over 1861 en 1862.

...het 1. supl. kohier van de hondenbelasting,

...van het besluit tot afkoop van een uitgang ...het R. K. parochiaal armbestuur der Augus...kerk,

...van het besluit, om aan de heer *Reede* stads... in erfpacht uit te geven,

...van het besluit tot verkoop van een gedeelte ...grond aan *v. Cuijlenburgh*;

...van het besluit tot vaststelling der jaarwedde ...den hulponderwijzer *J. E. Fischer*, — alles ...kennisgeving aangenomen;

...proces-verb. der opname van stadskas, — ...kretarie;

...voordragt van B. en W. betreffende de door ...nieuw benoemden sub-ontvanger *A. W. N. van ...* te stellen borgtogt, — alsvoren;

...voordragt betreffende de bezoldiging der ...aan het hoofdkantoor en de wijze van benoe... van een derden klerk, — alsvoren;

...voordragt betreffende een rekest van den ...tvanger *W. G. v. Maanen* om verhooging van ...ment, alsvoren; —

...voordragt tot verhooging van het traktement ...den kommies ter sekretarie *W. Huijdecoper* en ...adjunkt-kommies *D. G. Mulder*, — alsv.;

...voordragt tot verhooging der traktementen ...enige beambten van policie en der agenten 1., ...3. klasse, — alsv.;

...voordragt betreffende een rekest van den ...*D. C. Suermondt*, om op stadsgrond een ...ten gesloten mestbak te mogen plaatsen, — alsv.;

...voordragt betreffende een verzoek van *W.* en ...*Barreveld* om de afsluiting van een mestbak ...tweede Achterstraat voor stads rekening te ver... of wel dien mestbak te mogen verplaatsen ...hun in eigendom toebehoorend terrein. — alsv.;

...missive van het bestuur der Utr. afdeeling van het genootschap voor landbouw en kruidkunde, houdende verzoek om subsidie over 1863, — alsv.;

een rekest van den heer *Cosquino de Bussy* c. s. verzoekende dat de raad terug kome op het besluit, om geen doorgang te verleenen bij de Geertekerk naar het Plantsoen, — alsv.;

een rekest van *R. Hol*, houdende verzoek benoemd te worden tot muziekdirekteur, — alsv.;

een voordragt betreffende een rekest van *J. C. W. v. Rijn*, om ontheffing van belasting, — alsv.;

een exemplaar der 2e afl. van de verzameling van wetten en besluiten betreffende de militie, onder redaktie van den kommies *van Maanen*, — besloten onder dankbetuiging in het archief te plaatsen;

eene voordragt voor de benoeming van een hulponderwijzer, — besloten straks er toe over te gaan.

Aan de orde is de voordragt tot vaststelling der 7., 8., 9. en 10. supl. kohieren van de plaatselijke direkte belasting over 1861.

De heer *Schuurman* vraagt of deze niet vroeger kunnen worden ingezonden; de kohieren loopen over Aug., Sept. en Okt. van het vorige jaar en het komt hem dus voor, dat dit wel had kunnen geschieden. De voldoening, meent Spr. wordt zoodoende moeijelijk.

De heer *Pabst* zegt, dat reeds meermalen de aanmerking gemaakt is, dat het opmaken der kohieren van de direkte belasting zoo langzaam gaat en de ingezetenen daardoor gedwongen worden in korte op elkander volgende termijnen de belasting te betalen. Het wordt dus meer dan tijd, middelen te beramen om dit te veranderen.

De *Voorz.* antwoordt dat B. en W. die zaak niet zelven behandelen; dat zoo de schuld aan de gemeente-ambtenaren mogt liggen dezen het ongenoegen van het bestuur zal worden te kennen gegeven, doch dat er niets aan te doen is zoo de schuld aan de rijksambtenaren ligt. Spr. voegt hierbij, dat het ook meer in schijn dan in werkelijkheid laat is, daar die kohieren hoofdzakelijk personen gelden, die zich later in de gemeente hebben gevestigd, en dus een onderzoek hebben noodig gemaakt.

De heer *Pabst* kan zich niet langer tevreden stellen, met de zoo menigmaal gedane belofte, dat men de zaak ter sprake zal brengen. Nu de Voorz. het doet voorkomen, alsof de kohieren niet spoediger kunnen klaar komen, wil Spr. aanmerken, dat de schuld alleen daaraan ligt, dat men de werkzaamheden onder klerken der ontvangers verdeelt en hun te weinig betaalt. Zoo het bestuur billijk beloonde en elk vrij liet zoo veel nummers af te werken als hij kon, zou men in korten tijd alles gereed hebben, want alsdan vindt de ijver belooning, maar nu krijgt ieder een zeker getal en, of het kort of lang duurt, zijn karig loon.

De *Voorz.* zegt dat de betaling dier personen geregeld is in overleg met den rijksambtenaar.

Zonder omvraag worden de kohieren vastgesteld.

Zonder omvraag wordt hierop besloten den hulponderwijzer *Spaltman* op zijn verzoek een eervol ontslag te verleenen.

De *Voorz.* stelt voor, thans dadelijk over te gaan tot de benoeming van een hulponderwijzer, daar deze zal moeten vervangen den thans eervol ontslagen *W. H. Spaltman*, waarvoor worden aanbevolen *G. Belkestein*, *I. Govers* en *J. Griffioen.*

De heer *Schuurman* zegt die personen niet te kennen, zoodat als er geen bijzondere haast is, hij het geen zaak acht zoo dadelijk tot die benoeming over te gaan.

De heer *Sanders* geeft in overweging voor ditmaal dadelijk tot de benoeming over te gaan, daar er wel dadelijke behoefte bestaat, door het ontslag aan *Spaltman* verleend en de ongesteldheid van een ander hulponderwijzer aan dezelfde school.

Wordt tot de benoeming overgegaan en verkozen *G. Belkestein.*

Wordt vervolgens overgegaan tot de benoeming der stembureaux voor de aanstaande verkiezing van twee leden van den raad en worden benoemd tot stemopnemers de HH. *v. Hengelaar*, *v. Schermbeek*, *v. Doorn* en *v. Nooten.* Tot plaatsvervangers of voorzitters, de HH. *v. Geuns*, *Kol*, *Bisdom*, *Sanders*, *Martens*, *Roijaards*, *v. Veersen* en *Karsten* en tot voorzitter 2e afd. de heer *de Muralt.*

Zonder omvraag wordt goedgekeurd de rekening van het burgerlijk bestuur over 1861.

Wordt uitgebragt het rapport over de gemeenterekening over 1861, met advies tot vaststelling overeenkomstig de voordragt.

Wordt dadelijk tot de behandeling overgegaan.

Den heer *Sanders* komt het voor, dat de inrigting der rekening eigenlijk niet toereikend is voor het doel. De rekening staat in verband met de begrooting. Heeft men nu eene begrooting, die tot zekere specifikatie afdaalt, dan moet de rekening dat ook doen, en dat is hier het geval niet. Spr. wijst als voorbeeld op het artikel *scholen.* Men vindt dat op de begrooting gesplitst is een artikel met binnenlijns uitgetrokken onderdeelen, die drie pagina's beslaan, en in de rekening beslaat dat artikel slechts zes regels. Wat, vraagt Spr., heeft nu het uittrekken binnenslijns van posten op de begrooting te beteekenen. Hij wenscht niet in de kwestie te treden, of B. en W. er door gebonden zijn; hij gelooft dat niet, maar het doel is toch, dat de raadsleden zichzelven zekere rekenschap kunnen geven van de sommen, die worden toegestaan, en nu behooren zij toch op de rekening te kunnen nagaan of de toestand zoo is geweest als zij gemeend hebben dat hij zou zijn. De gemeentebegrooting geeft een beeld van de gemeentehuishouding, gelijk men verwacht dat zij wezen zal, maar de rekening leert haar kennen gelijk zij werkelijk geweest is. Als men de begrooting opmaakt moet men de cijfers kunnen vergelijken met die der laatst vastgestelde rekening, die de eenige ware voorstelling geeft van den feitelijken toestand op het oogenblik. Men zou hierin verandering kunnen brengen door de op de begrooting binnenlijns gestelde cijfers ook zoo op de rekening uit te trekken. Spr. acht het evenwel beter het voorbeeld van Gedep. Staten dezer provincie in hunne verantwoording aan de prov. Staten te volgen. Ged. Staten voegen bij de rekening eene verantwoording, artikel voor artikel op de rekening slaande. Uit die verantwoording blijkt tot in de kleinste bijzonderheden wat in ieder artikel der begrooting werkelijk is besteed; als voorbeeld leest Spr. twee posten uit die verantwoording over 1860 vóór. Burg. en Weth. voegen bij de rekening eene geleidende missive, waarin óók wel eenige ophelderingen omtrent die rekening gegeven worden; deze hebben echter slechts op een paar posten betrekking en niet op *alle.* Men zal intusschen zeggen, dat het moeijelijk is, het zoo te doen in onze gemeente, en vooral met hetgeen in verband staat tot de fabriekage. Spr. gelooft zeker dat geen post moeijelijker te specificeren is dan artt. 84, 85 en 86. Hij weet evenwel niet, of dit uit den aard der zaak volgt dan wel uit de wijze waarop de rekening der fabriekage hier ter stede is ingerigt. Te Rotterdam bestaat een zeer goed verband tusschen de rekening van den gemeenteontvanger en die van 's stadsmagazijn, en hieruit schijnt men te mogen afleiden, dat de komptabiliteit der fabriekaadje ook hier geen bezwaar behoeft op te leveren. — Spr. bepaalt zich voorshands tot deze opmerkingen, en wenscht aan B. en W. te vragen, of er bezwaar tegen bestaan zou, dat de rekening voortaan vergezeld ging van eene verantwoording gelijk hij ze verlangt.

De *Voorz.* zegt, dat de gemeenterekening is ingerigt volgens het voorschrift van Gedep. Staten. In andere plaatsen heeft men misschien andere voorschriften. Voor de leden van den raad is het, meent Spr. zeer gemakkelijk, zich bekend te maken met de details door de verzamelstaten in te zien.

De heer *Kol* vindt het rapport zeer vleijend voor het dagelijksch bestuur, maar is verpligt aan te merken, dat de rekening een model is om inlichtingen in de zaken te bemoeijelijken. Toen hij lid dezer vergadering werd, meende hij met den noodigen moed bezield te zijn om alles te onderzoeken, maar door de ingewikkelde wijze waarop de verantwoording geschiedt,

wordt voor dat onderzoek zooveel tijd weggenomen, dat die moed spoedig verflaauwt.

De heer *Sanders* is door de argumenten van den Voorz. niet overtuigd. Het model door Ged. St. voorgeschreven is een model voor de rekening van den gemeenteontvanger, die B. en W. overleggen als bijlage. Spr's aanmerking nu heeft geen betrekking op de rekening, maar op de verantwoording van B. en W., waarin zij door geenerlei voorschriften gebonden zijn, waar de wet hun de meest mogelijke vrijheid laat. Volgens art. 218 gem. wet kunnen zij alles mededeelen wat zij tot hun verantwoording dienstig achten, en Spr. vindt dat zij te weinig tot hunne verantwoording dienstig achten, en dat zij minstens evenveel moesten aanvoeren als in de onderdeelen der begrooting voorkomt. Ieder lid van den raad kan de verzamelstaten inzien, maar het is onmogelijk dat ieder lid die staten behoorlijk bewerke, en Spr. verlangt ook iets anders dan die verzamelstaten. Spr. zal b. v. op die staten vinden de traktementen van ambtenaren; nu is het Spr. onverschillig, hoeveel deze en gene elke drie maanden aan traktement geniet, maar Spr. verlangt wel te weten, wat in den loop van het jaar op ieder onderdeel van de dienst aan traktementen besteed is. Spr. vindt op het artikel voor lager onderwijs zekere som, maar Spr. zou b. v. willen weten, hoeveel b. v. de school der vierde klasse kost en hoeveel traktement en percenten de onderwijzers genieten; het komt dikwijls te pas, dat te kunnen nazien.

De *Voorz.* meent, dat B. en W. gaarne zooveel mogelijk licht zullen verspreiden over de administratie en alles wat haar betreft zoo gemakkelijk mogelijk maken. Spr. zal de gemaakte opmerkingen gaarne in het koll. van dagelijksch bestuur tot een punt van ernstige overweging maken. Spr. gelooft, dat, wat de heer *Sanders* omtrent de uitgaven voor de scholen verlangt, zeer nuttig zou kunnen zijn. Evenwel, de rekening voor de maand Aug. gereed te hebben kost reeds vrij wat inspanning aan den ontvanger, en het spreekt van zelf, dat al die punten van vergelijking wel uit zijne handen zullen moeten komen; daarin ziet Spr. dus wel eenig bezwaar.

De heer *Roijaards* uit den wensch, dat in het vervolg de rekening of de administratieve verantwoording zoo moge worden ingerigt, als de heer *Sanders* verlangt. Spr. kan niet aannemen, dat daartegen bezwaren bestaan. De voorschriften door gedep. Staten gegeven betreffen de verdeeling in kolommen, maar niet de specifikatie der artikelen. Voor den gem.-ontvanger zal de moeijelijkheid wel blijken niet groot te zijn. Maar voor den raad acht Spr. de zaak van zeer groot belang. Eene der gewigtigste werkzaamheden, waartoe de raad jaarlijks geroepen wordt, is het onderzoek der begrooting, en daarbij is telkens eene vergelijking noodig met de uitgaven van het vorig dienstjaar. Het is ieder lid bekend, dat men daarvoor zelden uit de rekening of uit hetgeen B. en W. ter hunner verantwoording daarbij voegen de noodige inlichtingen kan verkrijgen, maar bijna altijd tot de bevelschriften zelven zijne toevlugt moet nemen. Hoeveel moeite en tijd er vereischt wordt om uit de bijlagen zich zelven eene gespecificeerde rekening te verschaffen, of zelfs maar om rekening en begrooting onderling te vergelijken, is Spr. in de laatste weken gebleken. Het is zulk een tijdroovend werk, dat het niet te denken is, dat een lid van den raad het meermalen in zijn leven zal kunnen verrigten. Het is derhalve zeer te wenschen, dat hierin aan het verlangen van vele leden voldaan worde. Spr. moet ook nog aan eene andere zaak herinneren, waarop reeds in het rapport gewezen is, de hoogst gebrekkige inrigting nl. van de komptabiliteit bij de fabrikage. De bij de rekening overgelegde registers zijn zoo onvolledig, dat Spr. niet schroomt te zeggen, dat zij in dien toestand tot niets dienstig zijn. Die beide registers, van inslag en van uitgave, zijn ieder op zich zelf, zoowel in hunne afdeelingen als in het geheel, onafgesloten, kunnen niet met elkander vergeleken worden, en bevatten niet wat aan het begin van het jaar in het magazijn voorhanden is. Het betreft evenwel uitgaven, die niet onbelangrijk kunnen genoemd worden; alleen voor hetgeen in eigen beheer is gewerkt is in 1861 voor arbeidsloonen aan stads werklieden meer dan *f* 17,000.—, en voor materialen ongeveer *f* 24,000.— uitgegeven. Men zal toegeven, dat bij dit beheer de kontrole behoort geregeld te zijn. Spr. beweert dat dit niet het geval is, en wijst om één voorbeeld te noemen op volgn. 84, „kosten van aanleg en onderhoud van straten." Daar vindt men eene uitgaaf van *f* 9870.57^{5} voor aankoop van 103.737 quenastkeijen; nu vindt men onder de bijlagen eene opgave van den kameraar, dat er in 1861 4422 vierk. el nieuwe keijen zijn verlegd geworden, waartoe, alzoo er 45 zulke keijen voor elke vierk. el noodig zijn, derhalve 198.990 quenastkeijen gebruikt zijn; bij het eind van 1861 was er in het magazijn nog eene zekere hoeveelheid daarvan aanwezig, zoodat er van 1860 minstens 100.000 quenastkeijen overgebleven waren. Hoeveel nu van het vorig jaar in het magazijn overblijft, wordt in de overgelegde registers te vergeefs gezocht; het ontsnapt aan alle kontrole. Toen deze aanmerkingen in het rapport gemaakt waren, is aan de komm. eene zoogenaamde magazijnrekening verstrekt; doch deze komt weder, wat de cijfers van bijna alle afdeelingen betreft, in het geheel niet overeen met de eerst overgelegde registers, waaruit die magazijnrekening behoorde opgemaakt te zijn. Spr. meent bij het dagelijksch bestuur ernstig op eene betere regeling dezer zaak te moeten aandringen.

De heer *Pabst* is van gevoelen, dat men niet aan B. en W. kan voorschrijven hoe zij hunne *verantwoording* moeten inrigten. De gemeentewet laat dit geheel aan B. en W. over. De raad zou de *verantwoording* kunnen afkeuren, maar daarvoor is geen grond; integendeel naar Sprs. wijze van zien is die *verantwoording* volledig. Elk raadslid die jaarlijks gedurende zes weken op de sekretarie wil zitten werken, kan voor zich uit de overgelegde stukken eene volledige kennis verkrijgen van de administratie der gemeente-inkomsten en uitgaven. Spr. heeft dit eens gedaan en toen zooveel geleerd dat hij wenscht dat alle leden het jaarlijks deden; maar Spr. mag dit niet van zich en zijne ambtgenoten vergen, en daarom wenscht hij deze verantwoording van B. en W. door een ambtenaar ter sekretarie te laten bewerken, en bruikbaar te maken. Opdat deze ambtenaar een leiddraad zou hebben wijst Spr. hem op de verantwoording van Gedep. Staten; deze bevat inlichtingen en de gronden waarop de cijfers berusten; zij is zoo ingerigt, dat elk lid met alle uitgaven en ontvangsten volledig bekend wordt. Het is eene volledige memorie van toelichting op de *verantwoording*. Spr. doet tot die bewerking een voorstel.

De heer *de Jong* zegt, dat het voor de leden, die de huishouding der prov. Staten niet kennen, moeijelijk zal zijn te stemmen gelijk de heer *Pabst* verlangt. Spr. heeft evenwel met belangstelling gehoord wat de heeren *Sanders* en *Roijaards* in het midden gebragt hebben en is volkomen overtuigd, dat hunne aanmerkingen allezins de behartiging van het dagel. bestuur verdienen. Hij gelooft evenwel, dat aan het bezwaar veel zal worden te gemoet gekomen, als men de begrooting in meerdere artikelen splitst.

De heer *Boer* heeft als altijd met belangstelling de beschouwingen van de HH. *Sanders* en *Roijaards* gehoord en hoopt er in het vervolg zijn voordeel mede te kunnen doen. Hij gelooft evenwel, dat B. en W. voor het oogenblik bij het indienen dezer rekening gedaan hebben wat zij gewoon zijn en behoorden te doen. De gemeentewet eischt de indiening der rekening, die aan het dag. bestuur door den ontvanger is overgelegd, met zoodanige toelichting als zij dienstig achten, en te regt heeft dus de heer *Pabst* opgemerkt, dat de raad niet zou kunnen voorschrijven, meer te verlangen. De raad kan echter te kennen geven, dat de geleverde verantwoording niet voldoende is geweest en daarom den wensch uitdrukken, dat er meer in opgenomen worde. In de opmerking van den heer *Sanders* gelooft Spr. dat vele nuttige wenken liggen voor de toekomst; hij kan echter minder instemmen met de beschouwing volgens welke deze rekening op ééne lijn gesteld wordt met de rekening en verantwoording van Ged. Staten. De Prov. rekening is, wat de cijfers betreft, reeds door de rekenkamer goedgekeurd, en daarbij wordt door Ged. Staten eene verantwoording gevoegd, nopens hun beheer, zonder eenige verdere bescheiden: de gemeenterekening is eene, die met alle mogelijke bescheiden bij den raad wordt ingediend en waarvan de raad de cijfers heeft te onderzoeken en voorloopig te bepalen; de raad zou er verandering in kunnen brengen. Spr. gelooft dus, dat de raad ten opzigte van die rekening op een geheel ander standpunt staat en het onjuist is, die twee zaken te vergelijken Dit zijn de redenen, die Spr. zullen bewegen, niet in te stemmen met het voorstel van den heer *Pabst*. Den waren aard en de bedoeling er van begrijpt hij ook nog niet. Voor zoover daarin zal worden uitgedrukt, dat de gemeentelijke verantwoording gelijk zij nu geschiedt minder volledig, minder goed voorkomt en verandering voor de toekomst gewenscht wordt, acht Spr. het genoeg, wanneer dat hier als een wensch van de verg. wordt uitgesproken; maar is het een voorschrift van den raad, dat hij, na de rekening te hebben vastgesteld, nog die verantwoording zal ontvangen, wat zal dan het onderzoek in het voorstel van den heer *Pabst* beoogd beteekenen? Dat men eene ontzaggelijke massa werk zal gaan verrigten, om iets te verkrijgen, dat eigenlijk tot geen praktisch nut zal leiden. Spr. gelooft, dat de vaststelling der rekening een der gewigtigste zaken is, door den gemeente-wetgever aan den raad opgedragen, en nu ziet hij wel, dat in eene dergelijke verantwoording een groot gemak voor den raad zal gelegen zijn, maar hij zou bevreesd zijn, dat dit ligt minder geneigd zou maken tot een onderzoek gelijk de gemeentewet verlangt en waarbij ieder lid zich bekend maakt met de gemeentelijke administratie, waarom dan ook gesproken wordt van overleggen van alle bescheiden die op de rekening betrekking hebben.

De heer *Kol* moet den heer *Boer* doen opmerken, dat hij de zorgen tot vermeerdering van kennis bij de raadsleden waardeert, maar dezen, die hunne betrekking geheel belangloos ten nutte der burgerij waarnemen, hebben naar zijne meening dan ook regt te verwachten, dat het dagelijksch bestuur de wegen om tot die kennis te komen gemakkelijk make. Wet, de heer *Roijaards* heeft gezegd, geeft hem vrijheid, om even als toen hij voor het eerst de gemeente-rekening te beoordeelen had, ook nu aan te dringen op eene verantwoording der magazijnen en daartoe betrekking hebbende uitgaven. De rekening zoude niet goedgekeurd worden als eene kleine uitgave niet gejustificeerd werd, maar hier ontvangt men geen licht omtrent eene uitgave van ruim twintig duizend gulden. Alles is hier goede trouw. Spr. moet zich zijne stem van goed- of afkeuring reserveren.

De heer *Pabst* zegt dat de raad van B. en W. bij hunne verantwoording staten en bijlagen heeft ontvangen, die haar volledig maken, zoo dat hij daarop geene aanmerkingen heeft. Spr. wenscht alleen de verzamelstaten bruikbaar te maken. Men kent de rekening niet waarheen Spr. verwijst; hij antwoordt ze staat in het prov. blad. Spr. heeft gehoord, dat men meent dat door zijn voorstel aan B. en W. iets zoude worden opgedragen waartoe men geen regt heeft, dat is onjuist; de door den raad goedgekeurde verantwoording wil Spr. door de ambtenaren laten bewerken en gelijk de raad het maken van bruggen kan bevelen, kan hij ook dit werk. De redenering van den heer *Boer* gaat te ver; hij erkent dat de volledigheid der verantwoording gelegenheid geeft om na veel werk haar bruikbaar te maken ter beoordeeling van de begrooting. Spr. wenscht die bewerking door één ambtenaar voor alle raadsleden te laten doen, de heer *Boer* meent, dat men dit moeijelijk werk aan de leden moet overlaten om het nut dat ze er uit zullen trekken. Spr. vreest dat ze zullen worden afgeschrikt. De heer *Boer* heeft nog aangegeven een verschil tusschen de verantwoording van dit bestuur en van Ged. Staten. Dit verschil maakt zijne verwijzing niet minder nuttig, want beide bevatten verantwoording van ontvangsten en uitgaven, waarvan het nuttig is de gronden der cijfers te kennen. Spr. gelooft, dat door de aanneming van het voorstel, eene groote schrede zal worden gedaan en dat de gevolgen niet zullen uitblijven. De gemeente-administratie is tegenwoordig zóó, dat ze van alle zijden mag bezien worden; personen en zaken winnen er bij, maar de betere kennis zal ook den leden beter stemmen, om de nog bestaande gebreken te verhelpen.

De heer *Sanders* antwoordt den Voorz. dat diens bezwaar, ontleend aan den korten tijd voor het opmaken der rekening, hem niet geheel atdoende voorkomt. Weet de ontvanger, of wien het verder aangaat, dat hij bij de rekening eene verantwoording in zekeren bepaalden vorm zal hebben over te leggen, dan rigt hij zich reeds gedurende het dienstjaar daarnaar in, en heeft hij het einde daarvan betrekkelijk weinig arbeid meer te verrigten. — Bovendien; zoowel B en W. als de ontvanger moeten wel op dit oogenblik reeds eene rekening over 1861 bezitten, gelijk Spr. ze verlangt, hoe is 't anders mogelijk dat zij met kennis van zaken de begrooting over 1863 opgemaakt hebben, die toch bereids gedrukt en rondgezonden is? Spr. hecht aan dit argument te meer, omdat in de memoriën van toelichting bij begrootingen inderdaad dikwerf naar de laatste rekening verwezen wordt. — Met het gesprokene door den heer *Boer* kan Spr. zich grootendeels niet vereenigen, vooral niet wat betreft het onderscheid tusschen de rekening van gedep. Staten en die van B. en W. Het is zeker waar, dat de cijfers der eerstgemelde door de algemeene rekenkamer zijn onderzocht en deugdelijk verklaard, terwijl die der laatste door den raad moeten onderzocht worden. De prov. Staten hebben dus slechts op de zedelijke verantwoording van de noodzakelijkheid of nuttigheid der gedane uitgaven te letten, en nemen de materiële verantwoording der cijfers op verklaring der rekenkamer aan; de raad daarentegen moet dat langwijlige en omslagtig werk der kontrole van de cijfers en van 't onderzoek van iedere kwitantie zelf doen, en bovendien ook dezelfde kontrole over het nuttige en noodzakelijke der gedane uitgaven uitoefenen als de Staten. Omdat nu de raad een grooten en vervelenden arbeid verrigten moet, waarvan de Staten verschoond zijn, volgt daar nu uit, dat het overige onderzoek hem niet zoo gemakkelijk mag gemaakt worden als aan de Staten? Dit ware eene nieuwe bevestiging van 't spreekwoord, dat een ongeluk nooit alleen komt, waarvan Spr. de noodzakelijkheid niet inziet. Integendeel, het onderzoek der rekening neemt zooveel tijd weg, dat het bijna onmogelijk wordt alles goed te onderzoeken, en daarom verdient alles aanbeveling, wat strekken kan om het onderzoek te vereenvoudigen. Daarom heeft Spr. het voorstel van den heer *Pabst* ook mede ondersteund en geteekend, en hij wenscht nog nader uiteen te zetten, waarom hij de aanneming van dat voorstel wenschelijk acht. Wanneer de raad zich bepaalde tot het eenvoudig verzoek aan B. en W. om in 't volgende jaar de rekening van eene meer uitvoerige verantwoording te doen vergezeld gaan,

... twijfelt Spr. geenszins of B. en W. zouden bereid ... dat verzoek te voldoen, — daarmede zou men ... vooréérst slechts over een jaar geholpen zijn; en ... andere zouden B. en W. nog niet zeer bepaald weten ... de raad eigenlijk verlangde; — dit zou in bij... ...heden eerst kunnen blijken uit de aanmerkingen ... over een jaar op de dan in te dienen verant... ...ing misschien zouden gemaakt worden, zoodat ... 't geheel nog twee jaren zou duren eer de ... verkreeg wat hij eigenlijk wenscht. Wordt ...entegen het voorstel van den heer *Pabst* aan... ...men, dan verkrijgt de raad reeds nu, het be... ...e licht over de rekening van 1861, en hebben ... en W. tevens eene aanwijzing, waarvan zij, des... ...kiezende, bij het opmaken hunner verantwoording ... 't volgende jaar, gebruik kunnen maken. De ... ter stedelijke sekretarie door de aanneming ... voorstel gevorderd, kan, zoo als Spr. reeds ...gd heeft, zoo groot niet zijn. Bovendien heeft ... met belangstelling kennis genomen van den ... verrigt door een lid der kommissie, den heer ...aards, die de geheele rekening, artikel voor ..., in onderdeelen heeft gesplitst en uitgewerkt. ...aarzelt niet te verklaren, dat deze omvangrijke ... reeds zeer veel licht over de rekening ver... ...t, en hij twijfelt niet of de heer *Roijaards* zal, ...eer het voorstel van den heer *Pabst* aangeno... ...wordt, bereid gevonden worden om zijn werk ... sekretarie mede te deelen, als dit tot verligting ... den arbeid strekken kan.

De heer *Schuurman* zou gaarne zien, dat de re... ...ing meer met de begrooting overeenstemde. Het ... Spr., niet altijd zoo gemakkelijk die rekening ... gaan voor de toepassing op de begrooting. ... moet de rekening met de bescheiden zeer ...keurig inzien, om alles uiteen te zetten. Hij ..., dat er veel in vergemakkelijkt en verduide... zou kunnen worden. Spr. wijst op het gevoelen van ... heer *Schuller*, die de rekening steeds beschouwde ... de rekening van den ontvanger, minder als die ... B. en W. Spr. zal zich met de konklusie van ... rapport, maar ook met vele van de aanmer... ... vereenigen. Hoezeer echter de kommissie ...gezet de stukken heeft nagezien, zijn er toch ... aan hare aandacht ontsnapt. Op no. 89 ... men eene ontvangst door den kameraar van ... *Tienen* voor verpachting van grasgewas; de ...eraar heeft dus kwitantie gegeven en niemand ... moest dat doen dan de ontvanger. Op no. 112 heeft Spr. gelijke aanmerking. Verder vindt ... de renten der bijdragen voor den centraalspoor... ...geboekt onder hoofdst. V; hij gelooft dat zij ... voorkomen onder hoofdst. III no. 22. Op ... 110 komen *f* 691,50 voor de opbrengst van ... van Lepelenburg; hij vond daarbij geen bijlage, ... verantwoording; alleen rapporteert de kameraar ... door den opzigter zooveel is ontvangen. Spr. ... dat de aanmerkingen der komm. niet meer zijn eene stem in de woestijn.

De heer *v. Lier* kan zich met de konklusie van ... rapport wel vereenigen. Wat het voorstel van ... heer *Pabst* betreft, is Spr. verre van te ontken... dat er eene goede strekking in ligt. Spr. meent ... tegen den vorm te moeten opkomen, vooral ... het woord *overeenkomstig*, in het voorstel ge... ... Spr. ziet er een bepaald voorschrift in en ..., dat de inrigting der administratie geheel aan ... dagel. bestuur moet blijven overgelaten. Als men ...schriften geeft aan het dagel. bestuur, dan komt ... of afkeuren niet te pas en dit zou wel geheel ... de bedoeling des wetgevers aandruischen. Spr. ... het voorstel, gelijk het daar ligt, in strijd met ...aard en de inrigting van de administratie bij ... gemeente in gebruik.

De heer *Bisdom* kan zich niet geheel met den ... van het zoo even gehoorde rapport, wèl met het gesprokene door de heeren *Sanders* ... *Roijaards* vereenigen, en hij heeft buitendien ...eerdere aanmerkingen, die hij hier wil mede... ... Even, als bij vorige gelijke gelegenheid, ... hij zich de moeite gegeven, om de gem.-reke... ...bedaard na te gaan en met de kwitantiën te ...ken, en het is hem daaruit gebleken, dat, ... de ontvangsten betreft, deze z. i. niet allen ...lijk worden beheerd of behartigd, want dan ... er (zie hoofdst. II, afd. 4, bij de volgn. 18, 19, artt. 9 en 10) onder „de Opbrengsten der ...on" ook vermeld zijn geworden de opbrengst ... schoolgelden der zang- en teekenschool, en die ... bouw- en wiskunde en boetseerkunst, allen ge... ... wordende in het gebouw voor kunsten en ...schappen. En, mogt men nu al willen bewe... ... dat daarvoor niets betaald wordt, zoo antwoordt ...op, 1. dat hem toch in der tijd van ouders, ... kinderen aldaar onderwijs hebben genoten, het ... verzekerd werd; 2. dat het ook allezins ... is, dat er voor betaald wordt, daar men mag ...en, dat hier kinderen van meer gegoede ... het onderwijs in die vakken genieten, ter... ... de minder gegoede burgeren wèl moeten betalen ... het genot van het lager onderwijs, aan hunne ... gegeven; en 3. dat het gebouw voor kunsten en wetenschappen verbazende sommen aan de stad Utrecht voor daarstelling heeft gekost, en bovendien jaarlijks op nog duizenden gulden te staan komt; niets is dus billijker, dan dat daarvoor ook iets wederom in stadskas terug vloeit. Ook zag hij onder „de opbrengst van verhuringen van gebouwde eigendommen" (zie volgn. 23, art. 2. *a* van hoofdst. III) niets als inkomst van de gebouwen op de bolwerken van Zonnenburg en Manenburg en van zeker stadseigendom, aan het Bagijnenhof gelegen, opgegeven, wel echter onder volgn. 93, art. 2 daarvoor eene zekere som voor kosten van onderhoud als uitgaaf vermeld; dit kan hij niet rijmen. En nu, wat de uitgaven aangaat. Reeds meermalen heeft Spr. er op geattendeerd, dat hij is tegen het laten tot stand brengen van gem.-werken door eigen arbeiders; hij acht dit in strijd met de wet. Met een beroep op de artt. 142, 179 litt. *i* en 194 litt. *f* der gem.-wet toont hij aan, dat die wet alle werken, zonder uitzondering, wil hebben aanbesteed, in den regel in het openbaar, en alleen bij exceptie onder de hand; het verrigten van werken door de gemeente zelve laat de wet niet toe. Zoolang er geene onmogelijkheid van aanbesteding bestaat, wil hij de wet hebben opgevolgd, en zulk eene onmogelijkheid zal niet ligt voorkomen. Hij acht schier elk werk voor aanbesteding vatbaar. Onder de werken nu, in a. p. verrigt, zonder aanbesteding, zijn er ten minste eenige, die genoegelijk hadden kunnen worden aanbesteed, b. v. het onderhoud der straten van onze gemeente; hiervoor vindt hij onder de kwitantiën eenige duizende guldens als uitbetaalde arbeidsloonen aan stads werklieden, benevens voor het aan- en vervoeren van materialen, enz. enz. vermeld; dit is ongeoorloofd en op den duur minder voordeelig voor onze stad, dan wel openbare aanbesteding. Nog vindt hij (onder volgn. 73. art. 5) op de post van „kosten voor het reukeloos maken van sekreetputten," betaald *f* 2920.—. Hoedanig dit geschiedt, heeft hij hier reeds meermalen vroeger aangewezen en is door den voorz. destijds niet tegengesproken; maar dit daargelaten, zoo trof hij onder de kwitantiën, behoorende onder volgn. 87, art. 4 wederom, onder de rubriek van „kosten van pompen, zinkgaten en overdekte kanalen of riolen," als wegens het reukeloos maken van sekreetputten betaald, vier kwitantiën aan; dit keurt hij af. Ook komt er onder volgn. 92, art. 1 voor, eene kwitantie, ter zake van aan de HH. *Robert en Zonen* betaalde *f* 184.05, wegens geleverde houtwaren, waarop met potlood vermeld staat, als gediend hebbende voor Lepelenburg; maar hij begrijpt dit niet, want er wordt z. i. geen plank aan Lepelenburg gevonden. Nog komen er onder datzelfde volgn. en art. een paar kwitantiën voor te zamen ruim *f* 11,000.— bedragende en aan den mr. timmerman *A. v. Cuylenburgh* betaald voor gedane werkzaamheden en leveranciën aan het gebouw voor kunsten en wetenschappen, die niet hier, maar onder volgn. 93, art. 2 te huis behooren. Ook de post, besteed voor geheime policie, vindt bij Spr. bestrijding; niet, omdat hij ze, zoo noodig, afkeurt, want, wanneer het bestuur in bijzondere gevallen gelden noodig heeft ter verzekering van de publieke veiligheid, moet het z. i. ook onbeschroomd die noodige uitgaaf kunnen doen, zonder vrees voor bemoeijelijking worden; maar dan moeten dergelijke uitgaven ook verantwoord, als dit bij de onvoorziene uitgaven het geval is; en z. i. is dit zelfs aangenaam voor hem die ze uitgegeven heeft, omdat hij zich op die wijze tegen alle verkeerde en ongepaste opiniën of gevolgtrekkingen vrijwaart; en nu, er komt hier geene verantwoording voor. Nog viel het hem, even als vroeger, weêr op, dat de magazijnboeken dit jaar niet werden afgeteekend; dit behoort toch jaarlijks te geschieden in eene goede huishouding. Eindelijk zag Spr. nog eene post vermeld wegens betaalde tienden; maar hij weet niet beter of de tienden moeten uit de vrucht, alzoo hier door den huurder, niet door den eigenaar van den grond, d. i. door de gemeente, betaald worden.

De heer *de Jong* verklaart, dat het voor hen die de komptabiliteit bij de Prov. Staten niet kennen, zeer moeijelijk is, die voor deze gemeente ter navolging aan te bevelen. Spr. maakt geen bepaalde studie van het Prov. blad, en het is hem onmogelijk, aan B. en W. te zeggen, dat zij hunne verantwoording moeten inrigten gelijk geschiedt door Ged. St. Spr. meent echter dat men als uitweg het rapport zou kunnen laten drukken met bijvoeging van den door den heer *Roijaards* uitgewerkten staat, waartoe echter natuurlijk de toestemming van dat lid zou worden vereischt.

De heer *Pabst* is tegen het voorstel van den heer *de Jong* om het werk van den heer *Roijaards* als rapporteur tot het bedoelde einde te verzoeken, omdat Spr. verlangt vrij te zijn in het goed- of afkeuren van het geleverde werk. Spr. wenscht ook niet eene justifikatie van het rapport, maar eene bewerking der verantwoording van B. en W. zoodat de geheele administratie zal blootliggen. De heer *van Lier* schijnt maar niet te kunnen begrijpen, dat het werk door Spr. voorgesteld niet zal zijn de verantwoording van B. en W., maar eene bewerking van de bescheiden der aan den raad gedane *verantwoording*. Aan den heer *Kol* antwoordt Spr. de raad kan de huid verdeelen want de raad heeft de verantwoording goedgekeurd of al dat doen, opdat aan de aanmerking van den heer *de Jong* zou worden te gemoet gekomen, die bezwaar had om na aan eene hem minder bekende verantwoording te verwijzen, zal Spr. in het amendement met goedvinden der medevoorstellers, de heeren *Sanders* en *Royaards*, de verwijzing laten wegvallen en daarvoor in de plaats stellen, dat de verantwoording zoo zal worden bewerkt, dat de gronden waarop de cijfers berusten kenbaar worden.

De heer *v. Nooten* is tegen het voorstel van den heer *Pabst*, hoezeer Spr. de motieven zeer toejuicht. Wanneer na de goedkeuring de rekening nog wordt toegelicht, dan geschiedt dat eigenlijk te laat. Spr. deelt zeer den wensch, dat voor het vervolg de rekening meer gespecificeerd worde. In andere gemeenten in deze provincie geschiedt dat, al zij het dat Gedep. Staten een model voorschrijven voor de rekening van den ontvanger. De rekening die door B. en W. gedaan wordt is zelfs een stuk zonder onderteekening, en men moet de toevlugt nemen tot de sekretarie om zich te overtuigen, dat het werkelijk hunne rekening is.

De heer *v. Lier* antwoordt den heer *Pabst*, dat de raad het regt niet heeft aan B. en W. het bedoeld mandaat op te dragen, omdat de gemeentewet den last tot verantwoording bepaald doet drukken op B. en W., en elke wijziging van dat mandaat dus tegen den geest en de letter der gemeentewet zou zijn. Spr. meent, dat men geen goeden weg zou inslaan door het voorstel aan te nemen zoo onbestemd als het daar ligt; hij acht het ook intempestief.

De *Voorz.* waardeert zeer de humaniteit van het rapport. Het spijt hem echter, van den rapporteur eene zoo zware beschuldiging tegen de fabriekage te hebben gehoord; hij gelooft, dat die wat sterk gekleurd is. Hij kan zich niet begrijpen, dat de magazijnstaten niet volledig zijn; zij komen elk jaar ter tafel in de komm. van fabriekage. B. en W. zullen evenwel van alle wenken, die gegeven zijn, gebruik maken. Wat betreft de aanmerking van den heer *Bisdom*, zegt Spr., dat de gemeentewet bij het voorschrift tot aanbesteden voegt, *zooveel mogelijk*; Spr. kan evenwel tot geruststelling van dat lid zeggen, dat het maken der straten per vk. el wordt uitbesteed.

De heer *Sanders* blijft het voorstel, zooals het door den heer *Pabst* gedaan is, het meest doeltreffend achten. Daar bij eenige leden echter tegen dat voorstel bezwaren schijnen te bestaan, stelt hij voor, zoodat voorstel onverhoopt niet mogt aangenomen worden, alsdan heeren B. en W. uit te noodigen, om de rekening over 1862 te doen vergezeld gaan van eene verantwoording, artikel voor artikel, waarin het eindcijfer van ieder artikel althans niet minder gespecificeerd wordt verantwoord dan het op de begrooting is uitgetrokken.

De heer *Bisdom* ziet geen reden, waarom het onderhoud van stadsstraten niet zou kunnen worden aanbesteed, en dat zulks werkelijk zou geschied zijn, gelijk nu beweerd wordt, dit vermeent Spr., op grond van het zoo even aangevoerde, te mogen betwijfelen, want dan zouden er geene duizenden guldens als uitbetaalde arbeidsloonen aan stads werklieden voor de straten op de rekening voorkomen. Ja, zegt men, maar die uitbesteding geschiedt per vierkante el, echo, Spr. betwijfelt zeer, of op *die* wijze aan de voorschriften d. i. aan den geest en bedoeling der wet behoorlijk wordt voldaan, om niet eens van de moeijelijkheid van kontrôle in dat geval te spreken.

De algemeene beraadslagingen gesloten zijnde, worden de onderscheidene hoofdstukken zonder omvraag voorloopig goedgekeurd.

De verg. vereenigt zich daarna met 18 stemmen tegen die der HH. *Kol* en *Bisdom* met het ontwerp-besluit tot vaststelling der rekening. De Voorz. en de heer *Boer* nemen aan deze stemming geen deel.

De diskussiën worden alsnu voortgezet over de gedane voorstellen.

De heer *Pabst* zegt, dat hij het subamendement van den heer *Sanders* niet ondersteunt. Men zou er door transigeren in eene belangrijke zaak, en dit verlangt Spr. niet.

De heer *Boer* zegt dat hem uit de diskussie en door eigen nadenken vroeger gebleken is, dat de verantwoording beter, doelmatiger en vollediger kan wezen. Het voorstel van den heer *Pabst* heeft thans bepaaldelijk de strekking om hiertoe te geraken, en het is in overeenstemming met, wil Spr. niet zeggen, maar althans niet tegen de bepalingen der wet, doordien het betrekking zal hebben op eene rekening, die afgeloopen is en alleen nog de goedkeuring van gedep. staten behoeft. Hij zal daarom zich voor dat voorstel verklaren. Ten sterkste zal hij zich echter verzetten tegen het voorstel van de heer *Sanders*, want in zooverre het woord *uitnoodigen* hier beteekent eene soort van lastgeving aan B. en W. en het zou slaan op de rekening die een volgend jaar zal worden ingediend, is het in lijnregten strijd met de uitdrukkelijke woorden der wet, die aan B. en W. de bevoegdheid geeft hunne verantwoo...

ding zóó in te rigten als zij goedvinden.

De heer *Sanders* verzekert, dat het woord uitnoodigen in zijn voorstel beteekent wat het in gewoon Hollandsch beduidt en niet last geven.

De heer *Boer* moet der Vergadering doen opmerken, dat het voorstel van den heer *Sanders* dan eigenlijk *niets* beteekent.

Het voorstel van de heer *Pekel* wordt alsnu aangenomen met 19 st. tegen die der HH. *v. Nooten*, *v. Doorn* en *de Jong*.

De verg. gaat hierna uiteen.

---

§— Het wets-ontwerp, tot goedkeuring eener dading tusschen den staat en de gemeente Maastricht, strekt, om te beeindigen een geding, aanhangig over den eigendom van kazernen en andere militaire gebouwen in die gemeente.

Bij deze dading doet de staat afstand aan de gemeente Maastricht van zijne eigendomsregten op de navolgende perceelen: *a.* de kazerne Nieuwenhof, gelegen in den Zwingelput; *b.* de stallen van deze kazerne; *c.* de kazerne in de Raamstraat; *d.* de dragenderswacht of ziekenstal; *e.* de bergplaats of barak op St. Servaasklooster; *f.* de kazerne of het klooster St. Catharinadal met bijbehoorende tuinen; *g.* de kazerne en het daarvoor liggend terrein in de Bogaardestraat; *h.* de vroeger bestaande tuin, gelegen aan laatstgemeld gebouw; *i.* een huis en tuintje; *k.* de exercitieplaats; *l.* de stallen, gelegen aan het Lindenkruis, met een gebouw voor eene wacht en een voor eene smederij; *m.* het exercitieplein voor deze stallen; *n.* de kazerne met een terrein in de Mariestraat; *o.* de Augustijnenkerk met daartoe behoorend terrein; *p.* de commelbarakken.

De gemeente Maastricht betaalt voor den afstand der bovengenoemde perceelen eene som van *f* 40,000, in twaalf jaarlijksche termijnen.

Zij erkent den staat tevens als eigenaar van het gewezen klooster Bonnefaten, het gewezen Kruisheerenklooster, den stal in de Calvariestraat, het gewezen Penitentenklooster, de Brusselsche barakken, den grond aan de overzijde van de Jekerstraat, de Tongersche barakken, de Boschbarakken en de hooge barakken te Wijk.

Al de proceskosten tot aan de voorziening in kassatie zijn ten laste der gemeente.

---

§— In de memorie van toelichting van de regering omtrent de waterwerken komt nog voor, over de doorgraving van Holland op zijn smalst:

»De regering bestrijdt het denkbeeld, dat men bij de doorgraving in het onderhoud van 15,000 el zeedijken zou moeten voorzien; — zij meent, dat dit aantal niet meer dan 4500 zou bedragen, en dat de overigen binnendijken zouden worden; — en wat de mogelijke misrekening betreft, dat deze in geen geval den Staat zou kunnen schaden, daar diens waarborg aan een maximum is verbonden. Voorts wordt in de memorie opgem[...] den koncessionaris op goede gronden [...] te maken landen eene hoogere waarde [...] gekend, dan in het voorloopig verslag [...]

Wat den twijfel aangaat, nopens de [...] om hoofden daar te stellen, die op [...] het geweld der zee bestand zullen zijn [...] memorie aangemerkt, dat in den raad [...] terstaat, samengesteld uit praktische [...] zeewerken opgevoed, aan die mogelijkh[...] getwijfeld. Op mogelijke verzandingen [...] De regering ontkent niet, dat de te [...] bij stormweder meer gevaar oplevert [...] pengat, maar doet opmerken, dat [...] aanleg wel eene verbetering van den [...] maar geenszins het daarstellen van eene [...] op de kust heeft bedoeld.

Het ontwerp van den heer *Hust*, [...] hetwelk door eene vereeniging, welke [...] karakter bezit, daarover kan worden [...] de regering ter zijde te moeten laten [...] opmerken, dat de ingenieur *Duyven*[...] in 1855 geraadpleegd, den aanleg van [...] arm allezins ongeraden heeft geacht, [...] van de verzanding, als van de hooge [...] gevaar voor de verdediging."

Snelpersdruk van L. E. BOSCH E[...]